

Kahan

PŘÍBRAM

12 | **DOBROVOLNÍKY JSOU
VĚTŠINOU STUDENTI**

Rozhovor s Annou Simakovou,
ADRA Příbram

15 | **ROZPOČET BUDE
SCHODKOVÝ**

Příbramské zastupitelstvo
schválilo rozpočet pro rok 2025

22 | **NEJTĚŽŠÍ ZÁPAS
V ROCE**

Nový seriál o sociálních
službách v Příbrami

**Ať vás štěstí
provází celý rok**

Reality Pintner
od roku 10.2.1990

**Ryze česká rodinná realitní kancelář
34 let v Příbrami**

Tradice – Jistota – Korektnost

Výběr z nabídky:

Pronájem garáže v Příbrami v Nádražní ulici, poblíž Rynečku.
Cena: 2,2 tis. Kč/měsíc

Prodej podsklepeného RD v Příbrami II, byt 5+1, dvougaráž. Pozemek 702 m² (možno zvětšit). ENB ve zpracování zatím, ENB: G
Cena: 9 mil. Kč

Prodej prvorepublikové vilky v Příbrami II, od arch. Bělky. ENB: G
Cena: 6,9 mil. Kč **sleva na: 6,6 mil. Kč**

Prodej mimořádného RD v Příbrami. Pozemek 1 338 m². Dispozice 7+1, garáž. ENB: G
Cena: 14,9 mil. Kč **sleva na: 13,9 mil. Kč**

***Svěťte nám i Vy klíče od Vaší nemovitosti a my Vám ji dobře prodáme
Zavolejte, přijedeme...***

tel. +420 318 630 850, 602 607 982
Dlouhá 90, Příbram III, druhý dům pod Svatohorskými schody (vchod do dvora)
www.realitypintner.cz, info@realitypintner.cz

25 LET S VÁMI!

Almma
ROLETY NEBO ŽALUZIE?

VENKOVNÍ ROLETY
PRO BYTY, SVJ A BD

**POSLEDNÍ ŠANCE
Jen do konce ledna!**

MONTÁŽ ZDARMA*
PRO RODINNE DUMY

**ABYSTE V ZIMĚ NETOPILI
PÁNU BOHU DO OKEN**

Ušetřete za topení díky předokenním hliníkovým roletám.

almma.cz

Pro více informací nás kontaktujte: +420 222 590 590,
almma@almma.cz, www.almma.cz

* platí pro objednávky uzavřené do 31. 1. 2025; více informací o akci na www.almma.cz

Czech VANADIUM

Připojte se k našemu týmu!

Pracujte pro nás! Společnost Czech Vanadium, a. s., je neefektivnějším evropským výrobcem ferovanadu, který dodává výsoce kvalitní materiály předním světovým výrobcům oceli.

Do výrobního závodu v Mníšku pod Brdy hledáme do našeho týmu kolegu / kolegyni na pozici

Supervizor výroby

Mezi hlavní pracovní činnosti patří:

- Zodpovědnost za řízení výrobních operací a zajištění efektivity výrobních procesů
- Dohled nad týmem výrobních pracovníků
- Spolupráce na vytváření plánu výroby a plánu surovin pro výrobu
- Zajištění kontroly kvality vstupních surovin, výstupních výrobků a vedlejších produktů

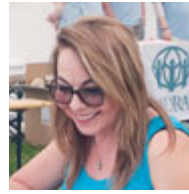
Nabízíme:

- Zázemí stabilní společnosti s unikátní výrobní technologií
- Nadprůměrné finanční ohodnocení a čtvrtletní bonusy
- Pět týdnů dovolené
- Další benefity

Pro více informací kontaktujte
Štěpánku Weikertovou, tel.: 607 060 700,
e-mail: stepanka.weikertova@czechvanadium.com

OBSAH ČÍSLA

- 4** PŘÍBRAMSKÁ PROVOZNÍ PŘEBÍRÁ SPRÁVU VODOHOSPODÁŘSKÉHO MAJETKU MĚSTA
- 12** DOBROVOLNICKÉ CENTRUM ADRA. ROZHOVOR S ANNOU SIMAKOVOU
- 13** ZVEME VÁS NA DIVADELNÍ PLES, KTERÝ SE KONÁ 25. 1. 2025
- 15** ROZPOČET PRO ROK 2025 BUDE SCHODKOVÝ
- 18** PŘÍBRAMSKÝ DAR PRO PAPEŽE. ZE SETKÁNÍ S PAPEŽEM FRANTIŠKEM
- 22** PRO LIDI BEZ DOMOVA FUNGUJE NA RYNEČKU NÍZKOPRAHOVÉ DENNÍ CENTRUM S NOCLEHÁRNOU

Ve Zdaboři začala stavba bytové rezidence	4
Dětské skupiny jsou novou příspěvkovou organizací	5
Osadní výbory jsou spojkou mezi místní částí a radnicí	6
Jak fungují osady s „malými starosty a starostkami“	10
Stavba obchvatu by mohla začít v roce 2026	14
Příbram nastavuje příznivé prostředí pro nové investice	15
Taxík Maxík jezdí ulicemi Příbrami už dva roky	17
Od ledna připravujeme deváťáky na přijímací zkoušky	20
Díky, že můžem	21
Více dávat, než dostávat	24
V důchodu se konečně věnuji tomu, čemu jsem se za totality nemohl	26
Cestou k zaniklému brdskému tvrzišti Hengst	27
Příběhy z Březového vrchu XI: hormistr Jiří Tomáš Pusch	28
Kalendář akcí	31

Městský zpravodaj Kahan publikuje příspěvky autorů a autorek po redakčním výběru a úpravě. Za obsahovou správnost odpovídají autoři. Většina textů má spíše informativní charakter, v rubrikách Polemika, Názory, Úvodník, Anketa či Rozhovor ale mohou být uvedeny názory a postoje, které nemusí vyjadřovat pohled redakce nebo členů redakční rady. Redakce přijímá příspěvky občanů i zastupitelů na kahan@pribram.eu.

Kahan - Zpravodaj města Příbram, vychází 11x ročně, slouží k informování občanů města Příbram. **Vydává:** Město Příbram, Tyršova 108 (IČO: 00243132) pod registračním číslem Ministerstva kultury ČR E11726 v nákladu 15 400 výtisků. Do každé domácnosti v Příbrami je doručen 1 výtisk zdarma. **Místo vydání:** Městský úřad Příbram, Odbor komunikace a cestovního ruchu, Příbram I, Tyršova 108, tel.: 318 402 281, e-mail: kahan@pribram.eu. **Příjem inzerce:** Odbor komunikace a cestovního ruchu, tel.: 318 402 281, e-mail: kahan@pribram.eu. Za věcnou správnost článků odpovídají autoři. **Redakční rada:** Jan Konvalinka, Vladimír Karpíšek, Miroslav Peterka, Zuzana Kučerová, Eva Švehlová, Jaroslav Hodrment. **Šéfredaktor:** Stanislav D. Břeň. **Redakční uzávěrka** je první den předchozího měsíce. Další zprávy radnice na pribram.eu, kahan.pribram.eu nebo facebook.com/mestskyuradpribram. Distribuce tohoto čísla probíhá od 27. prosince 2024 do 4. ledna 2025. Foto na titulní straně: město Příbram.

ROK DŘEVĚNÉHO HADA

Letí to, letí. Docela dobře si vzpomínám, jak jsem před rokem psal úvodník k prvnímu číslu Kahanu v roce 2024. Jako by to bylo minulý týden, a ne před dvanácti měsíci. Odehrálo se za tu dobu mnohé. Vzpomínky spíše připomínají takovou rozmazanou šmouhu, z níž vystupují jednotlivé zásadnější milníky naší loňské práce. Stejně jako v každé jiné práci byli u nás na radnici konec roku tím nejvíce hektickým obdobím. Nikomu se nechce vkročit no nového roku s nějakým velkým restem nebo nedotaženou věcí.

Při hledání inspirace k napsání úvodníku jsem „na těch internetech“ hledal aspoň trochu povzbudivou charakteristiku pětadvacátého roku třetího tisíciletí. Po chvíli hloubání jsem se dobral až k čínskému horoskopu a našel v něm docela pěkné věci. Posudte sami. Je před námi rok hada. Konkrétně dřevěného hada. Pro něj je typická moudrost, elegance a schopnost přeměny. Had je považovaný za přátelského, introvertního a intuitivního tvora s nadáním pro umění a podnikání. Věří se, že v roce hada se ti, kteří měli dříve hluboko do kapsy, budou mít lépe. Také by nás měl čekat duchovní růst a šanci dostanou ti, kteří se namísto poflakování a pasivního přístupu zasnaží a začnou pilně pracovat. Vypadá to poměrně slibně, že.

Každopádně. I ten pětadvacátý rok bude do značné míry takový, jaký si ho my sami uděláme. Bude-li někdo protivna a škarohlíd, prožije ho se vztekem a mrzutostí. Naopak, bude-li někdo mít pozitivní mysl a schopnost vnímat realitu jinak než přes hnědé brýle sociálních sítí, čeká ho docela pěkných dvanáct měsíců, z nichž každý přinese něco dobrého a příznivého.

Přeji vám, milí čtenáři Kahanu, ať přijmete nový rok 2025 s otevřenou myslí a otevřeným srdcem. Zároveň mějte odhodlání být dobří nejen sami k sobě, ale i ke svému okolí. Pamatujte, že i ta nejmenší laskavost dokáže změnit svět v lepší místo.

■ Jan Konvalinka
starosta města Příbram

Březové Hory mají nový zvon

Prvního prosince se v kostele sv. Vojtěcha na Březových Horách uskutečnilo slavnostní svěcení zvonu sv. Vojtěch. Stalo se tak po 82 letech, kdy byl poslední velký zvon zrekvírován nacisty a odvezen. Svěcení provedl v rámci adventní mše svaté biskup pražský a generální vikář pražské arcidiecéze Zdeněk Wasserbauer. Zvon byl odlit v nizozemském Astenu, jeho tvůrcem je zvonař Petr R. Manoušek a jeho tým.

Příbramská provozní přebírá správu vodohospodářského majetku města

Od 1. ledna 2025 se nově založená společnost Příbramská provozní (IČO 22313460) stává provozovatelem vodohospodářského majetku města Příbram. Z tohoto důvodu byl zřízen nový bankovní účet č. 131-1416260257/0100, na který je nutné hradit pohledávky za faktury vystavené od 1. prosince 2024. U odběratelů bude provedeno konečné vyúčtování vodného za rok 2024 na základě odečtů a průměrné spotřeby k 31. prosinci 2024. Ti, kteří platí zálohy inkasem, musí v bance povolit inkaso ve prospěch nového účtu. V souladu se zákonem o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu přecházejí závazky ze smluv o dodávce vody a odvádění odpadních vod uzavřené se stávajícím provozovatelem na společnost Příbramská provozní, takže není třeba uzavírat novou smlouvu ani dodatek ke stávající smlouvě. Změny souvisejí se založením nového společného podniku mezi městem Příbram a společností 1. SČV, jehož zřízení v listopadu schválilo příbramské zastupitelstvo. Tématu vodohospodářského majetku se obsáhle věnoval Kahan 11/2024.

inzerce

H
TESAŘSTVÍ TOMÁŠ HORÁČEK

...provádíme kompletní realizace střech a montáže střešních oken.
...dále nabízíme výrobu zahradních prvků (altány, pergoly...)
...vytvoříme grafický návrh a přesnou kalkulaci, kterou dodržíme.

Naším motem je odbornost, kvalita a poctivost.
Působíme na trhu již od roku 1997.

777 345 673

e-mail: tomas.horacek.mot@gmail.com
www.tesarstvipribram.cz

Hody na Novém rybníku

První akcí roku 2025 pořádanou Sportovními zařízeními města Příbram budou opět hody, které se budou konat v sobotu dne 8. února v čase od 10.00 do 16.00, a to v areálu Nový rybník v Příbrami. Guláš, tlačěnky, jelítka, jitrnice, vdolky, pomazánky a mnoho dalších pochutin nachystá Sezam bistro. Akce se bude konat za každého počasí a vstupné včetně hudebního programu bude zdarma.

Vlaky jsou již v provozu

Kahan 12/2024 informoval o prodloužení rekonstrukce železnice v úseku Příbram-Zdice. Ta má sice ještě pokračovat, ale v první polovině prosince byl již obnoven provoz všech vlakových spojů na trati. Práce, které souvisejí s dokončením díla, probíhají za plného provozu.

Ve Zdaboři začala stavba bytové rezidence

Ve Zdaboři podél ulice Hanuše Jelínka začala výstavba první etapy celkem pěti vícepodlažních domů s byty o velikostech 2 až 5+kk. Součástí budou podzemní garáže a zeleň na téměř polovině plochy. Klínovitá zástavba má podle zadavatele stavby, společnosti Rezidence Zdaboř, umožnit částečné zachování průhledů na město a Svatou Horu z výše položených bytových objektů. Každý dům bude disponovat vlastní plynovou kotelnou a jednotlivé bytové doby budou propojeny podzemními garážemi. Ceny bytů se pohybují v rozmezí 6,8 až 26,7 milionu korun.

V zastupitelstvu zasedne Ivana Hlaváčová

Novou členkou příbramského zastupitelstva se stává Ivana Hlaváčová, slib zastupitele má složit na lednovém jednání. V zastupitelském sboru nahradí Martina Buršíka, který 15. prosince rezignoval na post zastupitele. Ivana Hlaváčová je praktická lékařka, která v minulých komunálních volbách kandidovala za politické uskupení Příbram 2030 a v současnosti je členkou Osadního výboru Žežice.

Poplatky za psy a popelnice lze hradit od 1. ledna

Jednatřicátý březen je poslední den pro splatnost městských poplatků za svoz odpadu a psy. Poplatek za psy se různí podle jejich počtu či lokality (rodinný dům, bytový dům, osady atd.) a stanoví jej obecně závazná vyhláška O místním poplatku ze psů. Senioři nad 65 let jsou od poplatku za prvního psa osvobozeni. Výše poplatku za obecní systém odpadového hospodářství činí 864 korun, tedy o 20 % více než v roce 2024. Lidé nad 70 let věku platí polovinu částky, tedy 432 korun.

Od loňska město neposílá tištěné složenky. Občané mohou hradit poplatky od 1. ledna 2025, přičemž preferována je bezhotovostní platba. Úhradu lze provést třemi způsoby: 1. Portál občana: portalobcana.pribram.eu (Moje závazky); 2. bezhotovostní platba: a) místní poplatek za komunální odpad - číslo účtu 1783-521689309/0800 (variabilní symboly jsou stejné jako v minulých letech, případně je sdělí na tel. 318 402 341 nebo 318 402 241), b) místní poplatek ze psů - číslo účtu 60038-521689309/0800 (variabilní symboly jsou stejné jako v minulých letech, případně je sdělí na tel. 318 402 341 nebo 318 402 241); 3. hotovostně nebo kartou v pokladně: Městský úřad Příbram, Gen. R. Tesaříka 19 (naproti Sokolovně). S dotazy k místnímu poplatku za obecní systém odpadového hospodářství se občané mohou obracet na Odbor ekonomický prostřednictvím e-mailu popelnice@pribram.eu.

Dětské skupiny jsou novou příspěvkovou organizací

K 15. listopadu zřídilo příbramské zastupitelstvo novou příspěvkovou organizací Dětské skupiny města Příbram, jejímž předmětem činnosti bude provoz dětských skupin. Současně schválilo i zřizovací listinu této příspěvkové organizace. Od 1. ledna 2025 má nová organizace svěřen pro své hospodaření městský majetek, který potřebuje pro svou činnost. V této souvislosti také zastupitelé schválili s účinností od 1. ledna 2025 upravenou zřizovací listinu příspěvkové organizace Centra sociálních a zdravotních služeb města Příbram, ze které byly dětské skupiny vyděleny.

Město hledá nejúspěšnější sportovce a týmy regionu

Příbram ve spolupráci s okresním sdružením České unie sportu (ČUS) pořádá další ročník ankety Sportovec Příbramska 2024. Cílem je ocenit mimořádné sportovní výkony, které obohacují regionální i mezinárodní sportovní scénu. Slavnostní galavečer, během něhož budou vyhlášeni vítězové, se uskuteční 20. března 2025 v Estrádním sále Kulturního domu Příbram. Letošní novinkou je výstava, která souvisí s nominovanými sportovci a týmy, která proběhne od 20. února do 31. března 2025 na náměstí 17. listopadu v Příbrami. Výstava přiblíží příběhy úspěšných sportovců a zviditelní jejich kluby. Kategorie ankety zahrnují ocenění pro nejlepšího sportovce, talent do 23 let, nejlepší týmy, trenéry i handicapované sportovce. Ocenění budou také udělena v kategoriích Síň slávy a Cena fanoušků. Sportovní kluby, svazy a další sportovní organizace mohou posílat nominace do 12. ledna 2025. Nominace mohou doplnit i členové sportovní komise města Příbram či veřejnost formou divoké karty.

Med pro školky

Na konci listopadu se opět po roce konalo předání medu od příbramských včelařů mateřským školám. Med je každoročně, již 23 let, předáván při setkání ředitelky mateřských škol, které se v pořádání akce střídají. Letos setkání hostila MŠ Pohádka.

■ Aktuality zpracoval: Stanislav D. Břeň

Strategický plán rozvoje byl aktualizován

Zastupitelstvo schválilo aktualizaci tzv. Strategického plánu rozvoje města Příbram pro období 2022-2030. Návrhová a implementační část plánu vznikla jako aktualizace předchozí verze strategického plánu rozvoje města, který byl vytvořen v roce 2014. Cílem bylo revidovat vizi rozvoje města, prioritní okruhy, cíle a opatření na období do roku 2030. Součástí návrhové části SPRM je i zásobník projektů a aktivit pro období do roku 2030. Plán je k dispozici na webu města pribram.eu v sekci Město Příbram a Rozvoj města a územní plán nebo pod zkratkou 1url.cz/CK9Zs.

Město hledá kronikáře či kronikářku

Město Příbram hledá nového kolegu nebo kolegyni pro vedení kroniky města od května 2025. Cílem je plynulé navázání na práci současných kronikářů, která ukončí svou činnost v dubnu příštího roku. Mezi hlavní požadavky patří výborná znalost českého jazyka, stylistická zdatnost, dobrá znalost historie, místních poměrů i dobrý kulturní přehled a výhodou je zkušenost s publikační činností. Kronikář spolupracuje se základními uměleckými školami zřizovanými městem, které zajišťují výtvarné provedení kroniky, a je povinen průběžně a pravidelně seznamovat s výsledky své práce Kulturní, letopiseckou a památkovou komisí. Rovněž je vázán termínem, který pevně stanoví předání konečné verze kroniky za předcházející rok. Kronikář zpracovává návrh zápisu do kroniky a návrh seznamu příloh. O obsahu kroniky, respektive o definitivní verzi zápisu, rozhoduje v souladu se zákonem rada města. Pracovní poměr probíhá na základě dohody o provedení práce. Pokud máte o vedení příbramské městské kroniky zájem, kontaktujte vedoucí Odboru komunikace a cestovního ruchu na e-mailu: zuzana.kucerova@pribram.eu.

inzerce

Tree Reality

Realitní kancelář makléřky
s 13 lety zkušeností

- Kvalita, transparentnost, bezpečnost
- Prodej nemovitostí s garancí
- Ekologicky šetrná realitka
- Certifikovaná makléřka

Kontaktujte nás

tel. 603 229 362

Jana
Smrčková

Osadní výbory jsou spojkou mezi místní částí a radnicí

Osadní výbory nemají jakoukoliv pravomoc v tom smyslu, že by mohly závazně ovlivnit např. rozhodnutí rady či zastupitelstva města. Vytvářejí ovšem důležité podhoubí pro politické rozhodování, ale především pro kulturní, společenský, sportovní, a veskrze tedy komunitní život.

Účastníci úklidové akce na Nové Hospodě.

Foto: OV Nová Hospoda

Zastupitelstvo města může ustavit osadní výbory (OV). V posledních volebních obdobích je příbramské městské zastupitelstvo zřizuje pravidelně po komunálních volbách (naposledy na základě usnesení č. 45/2022). Existence „osadáků“ ale není naprosto samozřejmá. Například v roce 2011 je tehdejší zastupitelstvo zrušilo bez náhrady. Toto rozhodnutí silně kritizovala opozice i část veřejnosti.

Poslední tři volební období přistupuje vedení města k výborů více jako k partnerům, kteří sice nemají vždy stejné názory a zpravidla přicházejí s většími nároky, než je možné finančně, technicky či organizačně realizovat, ale jsou vnímáni jako důležitý převodník do jednotlivých částí města nebo odtržených osad. Svědčí o tom finanční podpora, kterou mohou výbory čerpat na investice v místní části, spolupráce s příspěvkovými organizacemi (nejčastěji Technickými službami města Příbrami), setkávání zástupců OV a vedení radnice (i když jejich činnost v posledních dvou letech poklesla) či konzultace např. ohledně strategických rozhodnutí nebo nabývání a zcizování pozemků.

Ani dění v samotných výborech není bez zajímavosti. Některé fungují konsenzuálně, členové a sympatizanti se zapojují do pravidelných společenských, kulturních nebo sportovních akcí, jiné spíše „přežívají“ a příliš činnosti nevyvíjejí a další skončí vlivem sporů a antipatií svých členů. Pokud ale osadní výbory, které zpravidla

spolupracují i s ostatními organizacemi v rámci daného území, fungují, mohou představovat jistou základnu pro jednotlivce, kteří se chtějí v něčem angažovat. Nepřejí si být třeba organizováni tzv. ve velkém a nemají prostor se věnovat něčemu soustavně, ale jednou za čas jsou ochotni pomoci nebo se účastnit akcí v rámci místní komunity. Pomohou při jarním úklidu, přinesou vánoční cukroví při příležitosti rozsvícení stromku nebo se s dětmi či vnoučaty zúčastní drákiády. Osadní výbory mohou být tedy „lapačem“ aktivních lidí na té nejzákladnější místní úrovni.

Samozřejmě „vše je o lidech“. Důležité pro aktivitu výborů je nasazení jejich předsedů a členů, popř. dalších zájemců, kteří jsou ochotni pracovat pro místní komunitu bez nároku na finanční odměnu. A to platí i v případech a lokalitách, kde nejsou výbory zřizovány nebo kde nefungují, ale působí zde aktivní jednotlivci.

JAK JE ŽIVOT OSADNÍCH VÝBORŮ

Pro toto téma jsme oslovili osadní výbory v Příbrami a okolí - zřízených jich je třináct, funkčních dvanáct. Položili jsme jim následující dvě otázky: 1. Jakým činnostem se v průběhu roku věnuje váš osadní výbor? 2. Jak vnímáte spolupráci s městem Příbram ve smyslu komunikace, koordinace, akceptace názorů OV, realizace projektů atd.? Přinášíme vyjádření předsedů a předsedkyní osadních výborů, kteří na výzvu reagovali.

ALENA SMEJKALOVÁ, OV BŘEZOVÉ HORY

1. Březové Hory jsou městskou částí, která v minulosti bývala samostatným královským městem, tvoří svébytný celek s vlastními kulturními dějiny, které se odrážejí v zástavbě a uspořádání Březových Hor. Z tohoto historického kontextu plyne určitá výlučnost, která se pak propisuje i do naší činnosti. Díky tomu máme možnost se jako prostředníci mezi městem a rezidenty podílet na velkých i menších investicích, které na Březových Horách probíhají. Abych byla konkrétní, v roce 2023 byla dokončena rekonstrukce Prokopské ulice, rok nato opravena ulice Pahorková a Václava Šáry. U obojího jsme chodili na kontrolní dny a prostřednictvím sociálních sítí a Březohorských střípků přenášeli informace, řešili drobné podněty a problémy. Již dva roky se účastníme schůzek k revitalizaci náměstí J. A. Alise a předáváme městu podněty občanů. Zorganizovali jsme venkovní výstavy na toto téma a podíleli se na veřejných prezentacích. Velkým tématem, kterému se dlouhodobě zevrubně věnujeme, je realizace nových parkovacích míst v okolí náměstí J. A. Alise (po revitalizaci parkovací místa na náměstí výrazně ubydu).

A pak je tu k řešení spousta drobností - péče o zeleň, nevhodné parkování, nepořádek kolem kontejnerů, opravy chodníků a výtluků na silnici, odstranění vraků, základní revitalizace hřiště Na Cvičně, zkulturnění lokality kolem kostela sv. Prokopa atd. Všechny tyto podněty přenášíme na město a jeho příspěvkové organizace a postupně řešíme. Dlouhodobě nás trápí dopravně přetížená Husova/Rožmitálská ulice, sledujeme tedy pokračující práce na JVO obchvatu. Jako osadní výbor se každý měsíc scházíme, jednou za rok organizujeme veřejnou schůzi za účasti vedení města a úzce spolupracujeme s místními spolky. Práce je dost, všechny, kteří mají o Březové Hory zájem, rádi uvítáme. Informace o činnosti naleznete na Facebooku či na webu (osadní výbor Březové Hory).

2. Spolupráci s městem vnímám jako velmi dobrou. Z důvodu výše zmíněných velkých projektů jsme si nastavili pravidelné setkávání s místostarosty, kde průběžně řešíme a posouváme otázky týkající se těchto projektů a koncepčnějších záležitostí. S jednotlivými odbory a příspěvkovými organizacemi (převážně jednáme s Technickými službami města Příbrami) jsme si v průběhu posledních dvou let vytvořili korektní pracovní vztah, už víme, na koho se konkrétně obracet. Tradičně drhnou podněty dotýkající se památkové péče, protože nejsou dostatečně vyjasněné vzájemné kompetence, i území památkové rezervace je vymezeno nepřesně. Jako určitou slabinu města vnímám to, že jeho struktura a agenda je byrokraticky

košatá a je nutné si některá daná témata a podněty hlídat a průběžně urgovat, chybí větší vzájemná koordinace a provázanost.

DANIELA DOHNALOVÁ, OV JESENICE

Jesenice se nachází v blízkosti nově dokončené dálnice D4 ve směru na Písek. V uplynulých dvou letech jsme se v osadním výboru ve spolupráci s městem Příbram zaměřili na zajištění plynulého a bezpečného průjezdu obcí a na úspěšné vyřešení problémů spojených s dostavbou dálnice. Komunikace a koordinace s městem a jeho jednotlivými odděleními probíhá vstřícně a efektivně. Aktuálně se pracuje na realizaci dalšího projektu - výstavbě nové zastávky v naší obci.

PETR PAZDERKA, OV LAZEC

1. V tomto roce řeší OV Lazec následující: nedodělávky po dokončení kanalizace (dokončení silnic K Jamkám, Do Polí a Dubová); stříhání keřů; spolupracujeme na projektu opravy požární nádrže; žádáme o vylepšení našeho kulturně sportovního zázemí a výstavbu toalet; urgujeme vývoz tříděného odpadu, drobné opravy a údržbu městských budov; ve spolupráci s SDH Lazec jsme uspořádali pálení čarodějnic, oslavu Dne dětí, zahájení adventu a Mikulášskou nadílku.

2. Spolupráce s Městským úřadem Příbram bohužel trochu vázne. Pravidelná setkání se nekonají a některé větší projekty je tak velmi těžké urgovat či získat potřebné informace. A pokud občané mluví pravdu, tak si i někteří úředníci ulehčují práci a občany se žádostmi odkazují na osadní výbor a my pak těžko vysvětlujeme, že nejsme výkonná složka a nemůžeme řešit vzniklé situace. Jinak si velmi vážíme spolupráce s SDH Lazec, bez těchto lidí by nebylo možné akce v obci realizovat.

EVA KYSELÁKOVÁ, OV NOVÁ HOSPODA

1. Osadní výbor Nová Hospoda (OV) průběžně řeší s vedením města, Technických služeb města Příbrami (TS) i vedoucími dotčených odborů problémy a požadavky týkající se zejména údržby a úklidu veřejných prostranství, dětského i fotbalového hřiště, okolí požární nádrže či špatného stavu vozovek (výtluky, propadlé kanály). Dále pak v oblasti dopravy to jsou

Kontakt na osadní výbory

OV Brod: v současnosti není personálně obsazen

OV Bytíz: předsedkyně Jana Kvapilová - cokolino@seznam.cz

OV Jerusalemský: předsedkyně Jitka Panochová -

ov.pribramjerusalem@gmail.com

OV Jesenice: předsedkyně Daniela Dohnalová -

ov.pribramjesenice@gmail.com

OV Kozičín: předseda Petr Magera - ovkozicin@gmail.com

OV Lazec: předseda Petr Pazderka - ppaz@centrum.cz

OV Orlov: předsedkyně Soňa Ondračková - ov.pribramorlov@gmail.com

OV Zavržice: předsedkyně Stanislava Hyspecká - hyspystana@seznam.cz

OV Žežice: předseda Zdeněk Martinek - ov.pribramzezice@gmail.com

OV Příbram III - Sádky: předsedkyně Irena Cibulková - ov.pribramsadky@gmail.com

OV Příbram V - Zdaboř: předseda Tomáš Plechatý - ov.pribramzdabor@gmail.com

OV Příbram VI - Březové Hory: předsedkyně Alena Smejkalová -

ov.pribrambrezovehory@gmail.com

OV Příbram IX - Nová Hospoda: předsedkyně Eva Kyseláková - novahospodapb@seznam.cz

Podrobnosti: pribram.eu/mesto-pribram/samosprava/osadni-vybory.html

požadavky na umístění zrcadel, dopravních značek, zpomalení dopravy v některých úsecích apod.

K největším akcím, jejichž iniciátorem byl osadní výbor, patřila tradiční akce Uklidme Česko. Z podnětu osadního výboru byla letos osazena nová kovová brána u vstupu na fotbalové hřiště. Stále nedořešený zůstává problém s neukázněným obyvatelem Nové Hospody, který i přes snahu vedení města, městské policie i nespokojenost občanů nadále omezuje odstavěnými a na ulici opravovanými vozidly průjezd křižovatkou z ulice Žižkova do ulic Polní a Ke Kocábě, zabírá a svévolně upravuje veřejný prostor a brání i průjezdu vozidel údržby.

Dalším přetrvávajícím problémem, na který si stěžují okolní obyvatelé, je obtěžující zápach z Prádelny Uran v ulici Ke Kocábě. Nedořešena zůstává také situace kolem pozemku pod parčíkem na Nové Hospodě, který je zapsán v katastru obce Dubno. Tato okolnost ztěžuje údržbu parčíku a brání potřebné revitalizaci.

Činnost OV významně omezuje skutečnost, že se jeho členové ani místní občané nemají kde scházet. Ke schůzím a mnoha společným aktivitám (např. setkávání seniorů, maminek na mateřské dovolené, cvičení, klubovna pro mládež, Novohospodské štrůdlování, vázání

adventních věnců, Mikulášské nadílky, oslavy silvestra atd.) sloužil objekt bývalého agitačního střediska, které si místní občané postavili svépomocí v tzv. Akci Z. Minulé vedení města ale tento objekt prodalo a nyní se v něm nachází prádelna. Schůze OV i setkávání vedení města s místními občany se na nějaký čas přesunulo do Restaurace Sebastopol. Ta je ale již delší dobu uzavřena, takže se schůze konají v domácnostech členů a setkávání s občany pod širým nebem u požární nádrže.

2. Spolupráce OV s městem Příbram je na dobré úrovni, vedení města vychází požadavkům osadního výboru vstříc, i když ne vždy se daří dojít k požadovanému cíli. Velmi dobrá je spolupráce s vedením TS, které plní naše požadavky většinou velmi rychle. Občané Nové Hospody by uvítali více informací o aktuální situaci kolem připravované výstavby Jihovýchodního obchvatu a o změně územního plánu týkající se výstavby na Fantově louce.

STANISLAVA HYSPECKÁ, OV ZAVRŽICE

1. Osadní výbor Zavržice spolu se Sbořem dobrovolných hasičů Zavržice pořádá během roku několik akcí - pálení čarodějnic, stavění májky, dětský den. V srpnu se již 14 let koná spanilá jízda na starých kolech v dobovém oblečení - Zavržická šlapka. V prosinci se scházíme, také již 14 let, na návsi u naší zvoničky, a to vždy druhou sobotu. Zaspíváme koledy, zavzpomínáme na zvon sv. Barbory, povídáme o tradicích a vánočních zvycích a spojíme to i s Mikulášskou nadílku pro děti. S pomocí Technických služeb města Příbrami (TS) udržujeme cesty a řešíme aktuální problémy.

2. Co se týká spolupráce s městem, myslím, že je bez problémů. Jednáme s příslušnými odbory (podle daných problémů) a vždy se nám snaží pomoci. Před několika lety byla výtečná spolupráce s paní Vlčkovou při budování domácích čistíren odpadních vod. Velmi dobře se spolupracuje s TS. Nemáme problém s odvozem tříděného odpadu, sekáním či údržbou silnic.

TOMÁŠ PLECHATÝ, OV ZDABOŘ

1. Osadní výbor Zdaboř (OV) si spolu se Sdružením občanů a přátel Zdaboře (SOPZ) a Sbořem dobrovolných hasičů Zdaboř vytyčil tyto čtyři

V Zavržicích je už tradicí akce Zavržická šlapka, spanilá jízda na starých kolech v dobovém oblečení.

Foto: OV Zavržice

HLAVNÍ TÉMA

hlavní cíle, kterým se dlouhodobě věnuje: Podporovat rozvojové projekty (výstavba hřišť a míst pro setkávání spoluobčanů, realizace chybějících chodníků atd.); Snížit negativní dopad projektů na kvalitu života obyvatel Zdaboře (např. Memorandum k Jihovýchodnímu obchvatu Příbrami atd.); Podporovat kulturní dění ve Zdaboři (každoročně pořádané akce jako Uklidme Zdaboř, drakiáda, setkání u vánočního stromu, Zdabořská zábava, dále blahopřání jubilantům, vedení kroniky a vydávání zpravodaje atd.); Pomáhat ke zlepšení života zdabořských občanů (např. spolupráce s Technickými službami města Příbrami (TS) na úklidu oblasti a opravě komunikací).

2. Nejdříve trochu odbočím. Jsem předsedou OV od roku 2016. Toto je již třetí volební období, a mám tedy možnost srovnávat. Za OV Zdaboř máme jasně určenou organizační strukturu, odpovědnosti a konzistentní styl komunikace a jednání s městem. Díky tomu se nám společně se zaměstnanci města podařilo realizovat mnoho užitečných projektů. Jsem rád, že mohu konstatovat, že jsem obklopen čím dál větším počtem angažovaných občerek a občanů, kteří se aktivně podílejí na dění ve Zdaboři. Mám z toho velkou radost a jsem na ně hrdý.

Teď zpátky k otázce. Pokud pominu příkladnou spolupráci s TS, dílčí drobné úspěchy se zástupci odborů městského úřadu a jedno nedávné jednání se starostou města ohledně memoranda k plánovanému Jihovýchodnímu obchvatu Příbrami, musím konstatovat, že spolupráce města s námi je v tomto volebním období, v porovnání s těmi předchozími, jednoznačně nejvládnější. To potvrdila i nedávná valná hromada SOPZ, kdy měli Zdabořané možnost slyšet přímo od místostarosty Miroslava Peterky, že body, které dlouhodobě požadují, se prakticky neposunuly.

Uvádím jeden příklad za všechny: dokončení chybějící části chodníku v ulici Zdabořská, o který usilujeme od roku 2016 a který byl odsouhlasen k realizaci. Zde je hrubá časová osa vývoje pro toto volební období. 11/2022: Podle 1. místostarosty Vladimíra Karpíška je hotova

Jednou z akcí, které osadní výbory často organizují, bývá rozsvícení vánočního stromu. Foto: Stanislav D. Břeň

studie a připravují se podklady pro výběrové řízení na projektanta. Do rozpočtu na rok 2023 byl podle něj projekt zařazen prioritně s tím, že zakázka bude vysoutěžena a realizace se předpokládá nejpozději v roce 2024. 05/2023: 1. místostarosta rozhodl, bez informování OV, že realizaci zruší. 06/2023: Probíhá jednání na místě s 1. místostarostou a dalšími zástupci města a OV s cílem dohodnout další postup. 09/2023: 1. místostarosta informuje, že po dohodě s Odborem investic probíhají jednání kolem možnosti odkupu předmětných pozemků. 10/2024: Úředník města Josef Vomáčka sděluje, že pro realizaci je nutné odsouhlasení vedení města, zda bude uvedená akce zařazena do plánu. 11/2024: místostarosta Miroslav Peterka na valné hromadě SOPZ nesdělil žádné nové informace.

Na základě zkušeností z předchozích let chápou, že ne vše se daří (hned) uskutečnit. Důvodů bývá více. Některé požadavky mohou přesahovat finanční možnosti města. Stejně tak realizace některých záměrů může být výrazně složitější, např. vlivem potřeby získání či sjednání věcných břemen. A takovým příkladem je právě tento chodník. Ale opět musím připomenout, že o jeho realizaci usilujeme od roku 2016, a to na základě vážné dopravní nehody, kdy řidič srazil školáka při přecházení vozovky, které by po dostavbě chodníku nebylo nutné.

ZDENĚK MARTINEK, OV ŽEŽICE

1. Náš osadní výbor se věnuje těmto záležitostem: dokončení kanalizačních rozvodů v osadě; opravy silnic a cest kolem Žežic; schůze Osadního výboru Žežice (OV); schůze s občany; pořádání sportovních akcí na hřišti; rozsvícení betlému na hřišti; spolupráce při opravách komunikací.

2. Spolupráce s vedením města je většinou špatná. Nejsou svolávána jednání osadních výborů, jak bylo dohodnuto, a to každého čtvrtku, letos jsme se setkali jedenkrát. V případě jakýchkoliv dotazů na vedení města trvá dlouho, než se něco vůbec začne řešit. To ale neplatí, pokud jsou záležitosti v možnostech řešení vedoucích odborů nebo pracovníků zodpovídajících za dotýcnou oblast. Kriticky hodnotím taky nepřizvání OV k jednáním, která se k osadě vztahují. Týkalo se to např. bývalé restaurace, svozu tříděného odpadu u bývalé hospody nebo cesty na Vojnu, o které jsme se s místostarostou Miroslavem Peterkou bavili půl roku. Pak jsem nakonec vše projel a ukázal úředníkovi Josefu Vomáčkoví.

Sdružení občanů a přátel Zdaboře a zdabořští hasiči ve spolupráci s Osadním výborem Zdaboř a za finanční podpory města Příbrami vydali letos knihu k historii Zdaboře a zdejšího sdružení dobrovolných hasičů.

Foto: Stanislav D. Břeň

■ Rubriku zpracoval:
Stanislav D. Břeň

**KAUFLAND
PRO LEPŠÍ
BUDOUCNOST**

ZÍSKEJTE GRANT PRO KOMUNITNÍ ZAHRADU

TAKÉ LETOS V RÁMCI PROGRAMU UŽ TO ROSTE, UŽ TO KLÍČI
ROZDĚLÍME 1 000 000 Kč KOMUNITNÍM ZAHRADÁM.

Přihlaste svůj projekt a získejte až **100 000 Kč** na založení,
vybavení, provoz a vzdělávací akce ve vaší zahradě.

kaufland.cz/komunitnizahrady

**PŘIHLASTE SE
UŽ TEĎ!**

● ● ●
NADACE VIA

**Rozhodují
činy.**

Kaufland

Jak fungují osady s „malými starosty a starostkami“

V rubrice Anketa zveřejňujeme pohledy zastupitelských klubů. Pro toto vydání jsme jejich zástupce požádali o odpověď na tuto otázku: Jak vnímáte působení osadních výborů v Příbrami a okolí a jaký přínos mají pro občany? Publikujeme názory těch klubů, které zareagovaly, a to v abecedním pořadí od Z k A.

Osadní výbory organizují například jarní úklidové akce. Foto: Stanislav D. Břeň

ALEŠ BARÁŠEK, ŠANCE PRO PŘÍBRAM

Osadní výbory v Příbrami představují důležitý nástroj pro zajištění komunikace mezi obyvateli jednotlivých částí města a městským zastupitelstvem. Jejich hlavním úkolem je zprostředkovávat podněty, připomínky a návrhy občanů směrem k vedení města, čímž přispívají k efektivnímu řešení místních problémů a potřeb. Přínos osadních výborů pro občany spočívá především v jejich schopnosti rychle reagovat na aktuální potřeby a problémy v jednotlivých částech města. Díky své znalosti místních podmínek mohou členové výborů efektivně identifikovat a předkládat návrhy na zlepšení infrastruktury, pořádání kulturních a společenských akcí či řešení bezpečnostních otázek. Tyto aktivity přispívají k posilování komunitního života a k vytváření lepšího prostředí pro všechny obyvatele.

Úspěšné fungování osadních výborů je však závislé nejen na aktivitě a angažovanosti jejich členů, ale také na ochotě města naslouchat a spolupracovat. Je nezbytné, aby město mělo vytvořenou strukturu, která dokáže efektivně přijímat podněty od osadních výborů, zpracovávat je a následně je proměňovat v konkrétní opatření. Pokud chybí vůle či schopnost vedení města reagovat na návrhy osadních výborů, hro-

zí, že veškerá snaha a aktivita těchto výborů zůstane bez výsledku. Proto je důležitá oboustranná komunikace a nastavení procesů, které umožní, aby hlas občanů měl skutečný dopad.

Osadní výbory tedy mohou být silným partnerem pro město i obyvatele, pokud jsou vedeny angažovanými lidmi a podporovány komunitou. Jejich význam spočívá nejen v přenosu informací mezi občany a městem, ale také ve schopnosti hledat a realizovat řešení, která přispívají k rozvoji jednotlivých lokalit. Právě tato symbióza může vést k výraznému zlepšení kvality života v Příbrami a jejím okolí.

JIŘÍ A PETRA NOVOTNÝCH, SVOBODA A PŘÍMÁ DEMOKRACIE (SPD)

Osadní nebo místní výbory mohou být zřizovány zastupitelstvem obce na základě § 120 zákona o obcích. Jsou složené z občanů obce s trvalým pobytem v příslušné části obce. Osadní výbor (OV) je jediným druhem výboru zastupitelstva (§ 117 zákona o obcích), jehož předsedou nemusí být člen zastupitelstva. V Příbrami máme dokonce 13 výborů, aktuálně je funkčních 12. Přínos vidíme v jejich působení, kdy navrhují radě i zastupitelstvu města různé náměty v dané lokalitě, zároveň tak přispívají k jejímu rozvoji. Projednávají na svých schůzkách různá témata od dopravy a parkování až po zajištění obecně prospěšných zařízení (např. nová dětská hřiště, transformace dopravy v některých částech města apod.).

Předseda OV má právo vystoupit na jednání zastupitelstva a sdělit své poznatky či požadavky, případně požadovat vysvětlení. Velice si vážíme všech členů výborů, jenž dělají tuto práci nezištně a dobrovolně ve svém volném čase. Chtěli bychom zmínit např. Zdeňka Martinka, předsedu OV Žežice, který se o svoji osadu řádně stará a účastní se většiny jednání zastupitelstva. Nebojí se vystoupit a informovat všechny přítomné, i ty, kteří sledují zasedání zastupitelstva v přímém přenosu, o aktivitách a problémech na daném území, čímž máme všichni zpětnou vazbu. Jedná se o dobrovolnou a chvályhodnou činnost, která přináší všem občanům, zejména těm, kteří se v dané lokalitě nepohybují, informace o dění a potřebách zdejších občanů.

MARKÉTA ŠKODOVÁ, SPOJENCI – TOP 09, STAROSTOVÉ A NEZÁVISLÍ, POLITICKÉ HNUTÍ HLAS, SOS PŘÍBRAM A NEZÁVISLÍ KANDIDÁTI

Příbramské osadní výbory představují velmi důležitý prvek v životě i ve správě našeho města. Jejich členky a členové, kteří prací v nich a pro konkrétní městské části vykonávají ve svém volném čase a zadarmo, často patří mezi výrazné osobnosti společenského, sportovního i kultur-

ního života. Bývají to dobré a aktivní duše, lokální patrioti, místní názoroví vůdci a influenceři... Velmi často se účastní různých spolkových aktivit, jsou to naši sousedé, instalatéři, lékaři, pekařky, hasiči, učitelé nebo podnikatelé. Zkrátka aktivní lidé, jimž není to, jak vypadá jejich okolí a nakonec taky město, kde žijeme my všichni, lhostejné. Je jen dobře, že zákony pamatují i na to, že zastupitelstva obcí si kvůli většímu porozumění potřebám konkrétních lokalit mohou zřizovat výbory jako svůj poradní orgán. V minulých volebních obdobích bývalo dobrým zvykem, že se všemi předsedy výborů a současně se zástupci příspěvkových organizací a odborů městského úřadu se vedení města setkávalo na pravidelných schůzkách. Myslíme si, že je velká škoda, že se to tak neděje i nyní. Namísto toho je někdy - představitelům radnice lahodící - hlas menšiny vydáván za hlas většiny, a naopak někteří představitelé výborů jsou vedením města i při jednání zastupitelstev pranýřováni. My každopádně všem, kteří ve výborech působí, velmi děkujeme - je to totiž i jejich práce, která dělá naše město lepším místem k životu. V drobných i velkých věcech.

MIROSLAV PETERKA, ODS

Osadní výbory (OV) fungují - některé více, některé méně, ale celkově jsou tato uskupení funkční (vždy záleží na vedení daného výboru) a pomáhají městu se znalostí místního prostředí. Ze začátku mého působení v tomto volebním období chvilku trvalo, než jsme si vzájemně nastavili nová pravidla, ale dnes to, myslím, funguje. V řadě OV se nám daří plnit jejich požadavky, v některých méně, ale ne snad proto, že bychom nechtěli, ale narážíme mnohdy na finanční a technické limity. Co chci ještě připomenout, je skutečnost, že zvláště v těch větších OV, jako jsou Březové Hory nebo Zdaboř, probíhají investiční akce nad rámec požadavků OV. V tom mají tyto čtvrti výhodu oproti jiným částem města, které OV nemají. Intenzivní spolupráce s jednotlivými výbory nás čeká při zavádění sběru tříděného odpadu přímo od jednotlivých domů (door-to-door, D2D). Pokud vše pobeží jako při pilotním projektu D2D ve Zdaboři, není se čeho obávat.

SIMONA LUFTOVÁ, ČESKÁ PIRÁTSKÁ STRANA

Osadní výbory (OV) jsou neodmyslitelnou součástí života v Příbrami a okolí. Jejich hlavním úkolem je zastupovat zájmy obyvatel jednotlivých částí města, identifikovat lokální problémy a navrhnout konkrétní řešení. Tim se stávají mostem mezi občany, jejich potřebami a vedením města. Oceňujeme, že výbory dokážou přenést konkrétní problémy přímo na radnici, kde by bez jejich jednání mohly zůstat přehlédnuty.

Práce OV se může na první pohled zdát nenápadná a skrytá ve stínu větších městských projektů. Přesto jsou to právě osadní výbory, které přinášejí pro obyvatele nejvíce hmatatelné výsledky. Ať už jde o opravy chodníků, údržbu veřejných prostranství nebo organizaci kulturních a sportovních akcí.

Nicméně vyhovět všem potřebám a názorům obyvatel není pro výbory vždy jednoduché. O to složitější bývá vyjednávání s vedením města, které má často jiné priority, než je např. místní chodník nebo veřejná zeleň. Proto považujeme za důležité, aby se místostarosta se zástupci osadních výborů setkával častěji než pouze dvakrát ročně. Pravidelná setkání by pomohla vedení města lépe reflektovat aktuální potřeby občanů a zajistit odpovídající finanční prostředky na potřebné opravy, údržbu a další projekty.

Kromě praktických záležitostí hrají OV významnou roli i v posilování komunitního života. Organizováním sousedských setkání, tradičních oslav nebo brigád pomáhají lidem lépe se poznat a vytvářet silnější sounáležitost s místem, kde žijí. Bohužel se tyto aktivity postupně vytrácejí či již vytratily. Mnoho lidí o existenci výborů ani neví nebo nemá zájem se zapojit. Někteří kritizují, ale nepřinášejí žádná konstruktivní řešení. Pasivita občanů je pro město škodlivá - lhostejnost k místním problémům vede k úpadku občanského života. Činnost OV by město mělo více podporovat a propagovat, např.

pravidelným informováním v městském zpravodaji. Tím by se mohlo podařit zapojit více lidí do místního dění.

Podporujeme návrh, který je i součástí našeho volebního programu, aby každá městská část Příbrami měla svůj OV. V Příbrami je řada míst, která jsou zanedbaná, a vedení města to mnohdy nevnímá. Zřízení výborů v každé části města by pomohlo zlepšit informovanost a zajistit lepší péči o všechna místa v Příbrami.

Na závěr bychom rádi vyjádřili uznání všem osadním výborům, minulým i současným, které této činnosti věnují svůj čas a energii, někteří už řadu let. Vykonnávají tuto práci dobrovolně a ve svém volném čase, protože jim záleží na osudu místa, kde žijí. Za to jim patří naše upřímné poděkování.

JAN KONVALINKA, ANO 2011

Naše město je doširoka rozkročené v krajině a svou členitostí předčí i jiná města podobné velikosti. Člověk neznalý místních poměrů by se mohl domnívat, že snad sousedíme s několika vesnicemi, které jistojistě musí mít svůj obecní úřad a svého starostu. Není to tak. Osad máme třináct (osadní výbor v Brodu není v současnosti personálně obsazen). Někteří jsou geograficky zcela jasně odděleny - třeba Bytíz nebo Orlov, jiné jsou vlivem rozrůstající se zástavby spíše součástí širšího centra města - třeba Březové Hory nebo Zdaboř.

Názory na fungování a vůbec existenci osadních výborů se různí. Osobně jsem rád za to, že je máme a že fungují. Některé jsou aktivní více, jiné méně. Paušálně vzato všechny víceméně plní úlohu spojovacího článku mezi radnicí a občany ze vzdálenějších končin katastru. Funguje předávání informací z jedné strany na druhou, stejně tak jsou přenášeny podněty občanů k vedení města. Nadstavbou fungování osadních výborů je i podpora komunitního života. Často ve spolupráci s místními dobrovolnými hasiči jsou pořádány milé akce pro veřejnost. Vzpomenou třeba na tradiční turnaj v nohejbale v Lazci nebo zahájení adventu v Žežicích. Skvělá je i akce Zavržická šlapka, která se též koná každoročně.

Kromě zmíněných věcí se osadní výbory starají i o zvelebování okolí. K tomu jim slouží prostředky vyčleněné z rozpočtu města. Za ně si výbory mohou pořídit např. herní prvky, ukazatel rychlosti nebo cokoliv, co si obyvatelé osady žádají.

Práce osadních výborů si velice vážím. Předsedové a předsedkyně výborů jsou takovými malými starosty a starostkami v té své části města a často mají plnou hlavu problémů a požadavků, které jsou na ně od „osadníků“ kladeny.

■ Rubriku zpracoval:
Stanislav D. Břeň

inzerce

Hledáme nové kolegy na pozice

Svářeč / svářečka (MIG/MAG)

Strojírenský dělník/dělnice

Společnost **Strojírny Rožmitál s.r.o.** s dlouholetou tradicí na trhu hledá do svého týmu kolegy s aktivním a pozitivním přístupem k práci.

Své životopisy zasílejte na email: prace@rozmital.com
nebo se ozvěte na tel. číslo 731 828 429

www.rozmital.com

Stovku našich dobrovolníků tvoří většinou studenti, výjimkou nejsou ani senioři

Nezisková organizace ADRA je v České republice od roku 1992. Dobrovolnické centrum ADRA v Příbrami se otevřelo v roce 2016. Od jeho počátku jej vede Anna Simaková, která říká: „Celý život se snažím pomáhat druhým, být tu pro potřebné.“

JAK JIŽ NAPOVÍDÁ VÁŠ NÁZEV, STOJÍ ČINNOST DOBROVOLNICKÉHO CENTRA ADRA NA PRÁCI DOBROVOLNÍKŮ. S KOLIKA AKTUÁLNĚ SPOLUPRACUJETE A JE MOŽNÉ CHARAKTERIZOVAT „TYPICKÉHO“ DOBROVOLNÍKA?

Naši dobrovolníci pracují v různých akreditovaných programech Ministerstva vnitra a jejich počet se může v průběhu roku lehce měnit, v závislosti na konkrétním programu. V současnosti je u nás registrováno 108 dobrovolníků, jak z řad studentů středních či vysokých škol, tak z řad dospělých, a dokonce některých seniorů. Takzvaný typický dobrovolník je student ze střední školy, který chce věnovat svůj čas a kus sebe pro druhé, bez nároku na finanční odměnu. Projde nejprve pohovorem, kde je seznámený s prací organizace jako takové, našimi programy a podmínkami dobrovolnictví. Pokud ho práce zaujme, sepišeme smlouvu, jejíž součástí je i zdravotní způsobilost, trestní bezúhonnost, provedeme školení a uvedeme jej do programu, který si vybral. O dobrovolníky je pečováno i v průběhu jejich služby - supervize, pohovory, případně doladění jejich zařazení do programu a podobně.

DOBROVOLNÍCI SE ANGAŽUJÍ V MNOHA OBLASTECH. ZAČNĚME TĚMI NEJSTARŠÍMI, KTERÝM VĚNUJÍ SVŮJ ČAS. KDE A JAK POMÁHÁJÍ SENIORŮM?

Naše Dobrovolnické centrum rozšířilo své programy na práci se seniory vlastně při covidu. Při zajišťování nákupů, léků, telefonování s lidmi a podobně se ukázala potřeba pokračovat v péči o některé seniory, kteří zůstávali v domácnostech osamocení. V novém programu naši dobrovolníci - starší 18 let - docházejí za „svým“ seniorem do bytu, společně chodí na procházky, do kina, na výlety, povídají si, zpívají, tvoří drobnosti..., prostě se sdílejí, vzájemně obohacují o zkušenosti, předávají si radost a pozitivní vidění života. Senioři pookřejí a mají opět smysl života a pocit potřeby. Pořádáme také společné výlety po Příbrami nebo okolí. Někteří senioři z tohoto programu se aktivně účastní příprav našich akcí pro děti a veřejnost.

PŘÍCHÁZEJÍ DOBROVOLNÍCI TAKÉ DO INSTITUCÍ?

Pravidelné návštěvy v zařízeních města Příbram a okolí jsou dalším programem. Je to vzájemně předávaná radost a prosvětlení života. Dobrovolníci pro seniory zpívají, tančí, společně tvoří drobnosti na výzdobu či dárečky, hrají společenské hry, pořádají akce k různým výročím. Zatím tyto aktivity probíhají většinou přímo v zařízeních. Pro tyto aktivity hledáme prostory, protože jsme se zkusili setkávat i v našem obchodě o víkendech, ale ty prostory jsou malé a není to pro nás ideální místo pro tyto aktivity.

Anna Simaková.

Foto: ADRA Příbram

NA OPAČNÉ STRANĚ SPEKTRA JSOU DĚTI. ZMÍNÍTE VAŠE AKTIVITY PRO TUTO VĚKOVOU KATEGORII?

Programem pro děti - Kamarád hledá kamaráda - vlastně naše Dobrovolnické centrum začínalo. Tady nejde jenom o prosté pravidelné doučování dětí ze základních škol. Jsou to děti ze sociálně slabších rodin nebo méně podnětného prostředí. Dobrovolníci z řad studentů jim vytvářejí přátelské prostředí, ve kterém se cítí dobře, respektované, milované, takže se mohou otevřít svému staršímu kamarádovi. Sdílejí své pocity, problémy, učí se pravidelné práci, motivaci k učení a rozvíjení se. Nacházejí i jiné náhledy na způsob života a své uplatnění. Setkávání probíhají především v Dobrovolnickém centru, ale naši dobrovolníci docházejí i do Azylového domu.

Další skupinou dětí jsou Kulíšci. Původně tento program vznikl jako potřeba pomoci při začleňování ukrajinských dětí do české společnosti a usnadnění jejich vstupu do mateřských či základních škol. Naše děti spolu s ukrajinskými hrají hry, učí se vzájemné ohleduplnosti, přijímání rozdílnosti tradic a životních hodnot. Připravují taneční vystoupení pro seniory, vyrábějí drobnosti jako dárky nebo chodí na výlety.

Neopominutelnou skupinou jsou „děti“ handicapované - z Nalžovického zámečku. Dobrovolníci k nim pravidelně docházejí, společně absolvují procházky, povídají si, hrají hry, pořádají oslavy narozenin jednotlivých klientů, hudební odpoledne, motivační vycházky do přírody či Příbrami. Klienti se aktivně účastní i akcí Dobrovolnického centra pro veřejnost - například ADRAběhu. Mezi dobrovolníky a handicapovanými jsou vřelé, respektující a vzájemně se obohacující vztahy.

NA JAKÉ DALŠÍ PRAVIDELNÉ ČINNOSTI SE DOBROVOLNÍCI ZAMĚŘUJÍ?

Na podzim jsme začali propojovat více generací mezi sebou - seniory, studenty a děti. Ukázalo se, že je to velmi dobrá cesta. Dříve bylo obvyklé soužití více generací. Přináší to nenásilné sdílení zkušeností, vzájemný respekt, náhled na specifika jednotlivých věkových skupin, toleranci a pocity sounáležitosti a potřeby pro všechny zúčastněné. V dalším roce bychom rádi v této cestě pokračovali a postupně ji rozvíjeli. Dobrovolnické centrum pořádá v průběhu roku pravidelně mnoho akcí jak pro naše klienty a dobrovolníky, tak pro veřejnost.

JAKÉ PŘEDPOKLADY MUSÍ SPLŇOVAT SPRÁVNÝ DOBROVOLNÍK? A POKUD BY MĚL NĚKDO ZE ČTENÁŘŮ ZÁJEM STÁT SE JEDNÍM Z NICH, CO PRO TO MUSÍ UDĚLAT?

Člověk, který chce u nás dělat dobrovolníka, musí samozřejmě splňovat zákonem dané věci: je mu více než 15 let, je zdravotně způsobilý, má čistý trestní rejstřík. Jeho motivace pomáhat druhým by měla vycházet ze srdce, protože pomáhá zdarma, pravidelně věnuje svůj čas těm, kteří to potřebují, v oblasti, která ho také naplňuje. Odměnou pro něj jsou radost obdarovaného, pocit potřeby a osobní růst. Při dobrovolnění se naučí týmové práci, toleranci, vzájemnému respektu, plánování svého času a sil, odpovědnosti. Získá také náhled na potřeby druhých a spoustu zkušeností, které se v jeho osobním životě hodí. Pokud má někdo zájem a chuť stát se dobrovolníkem, může navštívit naše Dobrovolnické centrum od 15.00 do 17.00.

POŘÁDÁTE TAKÉ PŘÍLEŽITOSTNÉ AKCE. JAKÉ A CO VÁS V TOMTO OHLEDU ČEKÁ V NEJBLIŽŠÍ DOBĚ?

Před Vánoci pořádáme takzvaná vánoční zastavení - pro seniory a také pro děti nebo Vánoční koncert. Z dalších aktivit bych zmínila Pátečníky (dobrovolníci se scházejí každý pátek odpoledne a chodí do zařízení a tam hrají, zpívají a hrají různé hry), ADRAběh, Sportovní odpoledne na Spartaku, Ukončení školního roku nebo Den dětí pro veřejnost.

JAK DLOUHO VEDETE CENTRUM V PŘÍBRAMI A CO VÁS PŘIVĚDLO K TĚTO PRÁCI?

Dobrovolnické centrum v Příbrami vedu od jeho začátku v roce 2016. Protože jsem pracovala jako terénní pracovník v Sedlčanech a potkávala jsem se s lidmi, kteří vyžadovali nejen sociální pomoc, ale hlavně si potřebovali popovídat, s věřit se někomu, komu na nich záleží, a být s ním jen tak, rozhodla jsem se těmto lidem pomáhat a jako dobrovolnice jsem chodila k nim domů nebo

Odměnou pro dobrovolníka jsou radost obdarovaného, pocit potřeby a osobní růst.

do zařízení. Když moje práce na Sedlčansku končila, dostala jsem nabídku udělat projekt na tři roky ve městě, kde bydlím, tedy v Příbrami. V posledním třetím roce jsem měla plán vystavět centrum a protože jsem znala organizaci ADRA, oslovila jsem tehdy její vedení a společně s Marcelou Puškárovou, Kristýnou Trojákovou a Michalem Dubnickým jsme začali můj plán realizovat. Celý život se snažím pomáhat druhým, být tu pro potřebné. Toto byla příležitost, jak potřebným lidem pomáhat.

KERÉ SITUACE V ADŘE PRO VÁS BYLY NEJOBŤIŽNĚJŠÍ?

Nejobtížnější okamžiky jsou pravidelně ke konci roku, kdy nevíte, jak vám dopadnou veškerá roční vyúčtování, kdy píšete granty, ale netušíte, kolik peněz pro ten další rok dostanete, nebo jestli vůbec něco získáte, ale vy přesto musíte plánovat. Každoročně v tomto období říkám, že je to dobrodružství s Pánem Bohem, protože jenom on ví, jestli příští rok peníze na projekty budou, nebo ne! Na finance navazuje další problém, a to že se nedaří najít placeného kolegu, který by dlouhodobě zůstal. Je to z velké části o dobrovolnictví, čili pro tuto oblast je to špatně placená pozice.

Jedna z věcí, která je pro mne také obtížná, je smířit se s tím, že dobrovolníci - studenti středních škol - přicházejí a za dva tři roky zase odcházejí na vysoké školy mimo město, takže dobrovolnickou činnost ukončují a je potřeba každoročně hledat nové zájemce.

POMOC OSTATNÍM JISTĚ PŘINÁŠÍ USPOKOJENÍ, NA DRUHOU STRANU SE ČLOVĚK MUSÍ SNAŽIT NEVYČERPAT SVÉ SÍLY. MÁTE RECEPT, JAK TRVALE ZVLÁDAT TUTO PRÁCI?

Jednoduchý recept na práci s lidmi snad ani neexistuje. Myslím, že důležité je mít kolem sebe spolehlivou partu nadšenců, která se vzájemně doplňuje, podporuje, spolupracuje. Také bez podpory partnera bych tuto službu nemohla vykonávat. A v neposlední řadě je to víra, která mi dává sílu překonávat těžká období.

VEDLE DESÍTEK DOBROVOLNÍKŮ SE PŘÍBRAMSKÁ ADRA OPÍRÁ O MALÝ TÝM VAŠICH KOLEGŮ, KTEŘÍ SE STARAJÍ NAPŘÍKLAD O KOORDINOVÁNÍ DOBROVOLNÍKŮ. MŮŽETE JE KRÁTCE PŘEDSTAVIT?

V příbramské organizaci mám jenom jednoho placeného kolegu, který je na OSVČ a měsíčně má minimálně pracovních hodin, které fakturuje. Jinak kolegové v mém týmu jsou dobrovolníci, kteří pomáhají koordinovat naše programy. V programu ADRA obchod máme jednoho placeného člověka na šestihodinový úvazek a dvě kolegyně, které se tam střídají, jsou placené a podpořené dotací z Úřadu práce.

UŽ MÁTE OTEVŘENÉ DVA OBCHODY, TAKŽE JSTE V TOMTO SMĚRU ÚSPĚŠNÍ?

Není to o úspěchu, ale tak jako všechny naše programy spíše o pomoci. Obchod i Hrabárnu

jsme otevřeli, protože chceme ulevit planetě a je mi líto toho vyhozeného oblečení, které se válí u kontejnerů. U každého vyhozeného kousku vidím nějakou korunu, která následně pomůže financovat naše programy. Prvopočátek pomoci jsme viděli pro sociálně slabé, kteří si v Hrabárně můžou koupit oblečení, boty, domácí potřeby nebo hračky, a to většinou za symbolické ceny 20-30 korun. Nejvyšší částky se pohybují kolem 150 korun, ale to už bývá opravdu hezká bunda nebo společenské šaty. Ceny v Hrabárně, která se nachází ve druhém patře OC Skalka, jsou dostupné pro každého a za dobrý peněz si tam může každý ulovit opravdu hezký kousek.

POKUD BY LIDÉ CHTĚLI PŘÍSPĚT DOBROVOLNICKÉMU CENTRU ADRA PŘÍBRAM, JAKÝM ZPŮSOBEM MOHOU PŘEDAT FINANČNÍ NEBO MATERIÁLNÍ DAR?

Finanční dar je možné zaslat ideálně přes Daruj.cz., kde dárce může hned požádat i o potvrzení daru, který si následně odečte z daní. Dále máme webovky darujme.cz/adrapribram nebo lze využít QR kód na stránkách Dobrovolnického centra ADRA Příbram či Facebooku našeho obchodu.

■ Stanislav D. Břeň

inzerce

Divadlo A. Dvořáka Příbram

DIVADELNÍ PLES

25 | 1 2025
od 20 hodin

| PEPETO | SUNDAY AFTERNOONS JAZZMAN | CAROLINE BAND |
| PETRA ČERNOCKÁ & JIŘÍ PRACNÝ | DJ BERY | PETR MARTINÁK | TOMBOLA |

Večerem provází Kryštof Grygar.

Předprodej vstupenek od 1. 1. 2025 | Možnost rezervace na divadlopribram.eu

Stavba obchvatu by mohla začít v roce 2026

V pondělí 28. listopadu 2024 se uskutečnila schůzka mezi zástupci Osadních výborů ve Zdoboři a v Žežicích (Tomáš Plechatý, Zdeněk Martinek) s vedením města (starosta Jan Konvalinka), městským zastupitelem (Jiří Holý) a zástupcem Ředitelství silnic a dálnic Petrem Kerhatem. Schůzka se týkala dalšího vývoje v oblasti obchvatu města.

Cílem setkání bylo seznámit se s aktuálními informacemi, které se týkají Jihovýchodního obchvatu města Příbram, jehož stavbu připravuje ŘSD a která značně ovlivní život v místních částech Zdobor, Žežice a Brod. V roce 2021 uzavřely osadní výbory v těchto lokalitách (OV Brod není aktuálně personálně obsazen) s městem Příbram Memorandum o vzájemné spolupráci související s výstavbou a provozem tzv. Jihovýchodního obchvatu. V rámci setkání proto bylo diskutováno i plnění bodů z tohoto dokumentu.

JEDNA STĚNA V PŘIPRAVOVANÉ ČÁSTI OBCHVATU

Stavba je rozložena na dvě části (dříve na tři). Část 1 má délku 4276 m a vede od Brodu na Novou Hospodu, resp. Evropskou. Část 2 mezi Brodem a Bohutínem měří 5551 m. Zástupci osadních výborů především zjišťovali, jaké jsou možnosti vybudování protihlukových stěn v části 2. Pro tuto etapu je ze strany ŘSD navržena jedna protihluková stěna s délkou 74 m. Pro část 1 jsou navrženy protihlukové stěny s celkovou délkou 1200 m se zemním valem o délce 520 m.

Osadní výbory se obávají šíření hluku do okolí a požadují vybudování stěn i v případě splnění zákonných nároků na hlučnost. ŘSD udává, že na základě kvalifikovaných propočtů nepřekročí intenzita hluku z dopravy na komunikaci (část 2) hygienické normy natolik, aby bylo nutné ji osazovat dalšími protihlukovými stěnami či zde budovat zemní valy. Argumentuje také, že v souladu s principy řádného hospodáře nemůže investovat prostředky daňových poplatníků do opatření, která nejsou

ze zákona nutná. Po dokončení bude stavba uvedena do zkušebního provozu, kdy budou prováděna kontrolní měření hluku ve dne i v noci. Pokud měření prokážou nadměrné limity hluku, bude podle toho ŘSD hledat řešení, aby novostavba normy splnila.

Od Brodu až k úrovni současného golfového odpaliště ve Zdoboři je obchvat veden částečným zářezem. Poté ale vystupuje na několika metrový násep, jenž překonává tzv. Florentinskou štolu, která odvádí vodu z někdejšího železnorudného revíru u Žežic do Zdoborské studánky. V lokalitě u Ouborných pod lesem a nad Zdoborí a Červenou bude silnice vedena na přibližně čtyřmetrovém náspu. Kolem tzv. Podvršků směrem k Tisové tvoří obchvat rozsáhlá estakáda, pro kterou rovněž nejsou navržena protihluková opatření.

Uvedené memorandum v jednom ze čtyř bodů uvádí, že v případě nevybudování stěn ŘSD (hluková měření se uskuteční i po zprovoznění obchvatu) zainvestuje jejich výstavbu město Příbram. To ovšem předpokládá alespoň základní stavební přípravu ze strany investora. Jak informoval zástupce ŘSD Petr Kerhat, v rámci projektu byla rozšířena koruna silničního tělesa a základy mostovky tak, aby bylo možné postavit dostatečně robustní bariéru. Po dotazu od zástupců OV Zdobor ale nechtěl předjímat, o jak vysokou stěnu by se mohlo potenciálně jednat.

Jedním z bodů memoranda je také vytvoření fondu, který bude akumulovat finanční prostředky pro případ nutnosti výstavby stěn. Starosta Jan Konvalinka navrhl, že lepším řešením je propsat tuto potřebu do střednědobého výhledu rozpočtu.

PŘIPRAVUJE SE ARCHEOLOGICKÝ PRŮZKUM

Aktuálně běží stavební řízení a ŘSD čeká na právní moc nabytí výjimky ze zákona o zvláště chráněných druzích živočichů. Stavební řízení by mohlo skončit na jaře 2025. Na příští rok ŘSD připravuje předstihový záchranný archeologický průzkum, kdy má dojít ke skrývce v celé délce trasy této části obchvatu, tedy od Brodu k Bohutínu. V této fázi se bude rovněž deponovat humus z polí a dojde ke kácení v navazujících partiích lesa. Pokud poběží vše podle plánů ŘSD, mohly by stavební práce začít v druhé polovině roku 2026.

V rámci schůzky byla projednávána také možnost vybudování tzv. zemníků pro dodatečné uložení přebytečné zeminy. Ta by mohla být potenciálním základem pro ochranné valy, které ve spolupráci s městem plánuje vystavět majitel přilehlých pozemků Jiří Holý. Petr Kerhat uvedl, že rozhodnutí o zřízení dočasných nebo trvalých zemníků je částečně na zhotoviteli, který vyjde z veřejného tendru. Jiří Holý informoval, že na vlastních pozemcích za valy v blízkosti nedalekého rybníčku chce vytvořit menší biotop.

Podle projektu bude úsek mezi Brodem a Bohutínem stát přibližně jednu miliardu korun, přičemž v rámci veřejného výběrového řízení lze podle Petra Kerhata očekávat snížení na přibližně 700-800 milionů korun.

Autor těchto řádků spolupracuje s Osadním výborem Zdobor a formuloval návrh znění zmiňovaného memoranda i petice za vynětí tzv. Drkolnovské spojky z Územního plánu města Příbram.

■ Stanislav D. Břeň

Vodné a stočné pro rok 2025 podraží

Na sklonku každého roku se určuje cena vodného a stočného na rok následující. V roce 2025 si občané města připlatí o necelých sedm korun více.

Cena vodného a stočného v Příbrami se naposledy zvyšovala v roce 2023 s tím, že v roce 2024 byla navýšena pouze zákonným zvýšením DPH. „Cena vodného a stočného pro rok 2024 zůstala z důvodu končící koncesní smlouvy a následných změn na výši roku 2023 a nezvyšovala se ani o výši inflace. K jediné změně došlo na základě úpravy DPH vycházející z takzvaného vládního balíčku,“ sdělil starosta Jan Konvalinka.

Občané města tedy v roce 2024 platili za vodné a stočné částku 103,52 Kč/m³, čímž se Příbram dostala pod celorepublikový průměr. Pod průměrnou cenou zůstane město také v roce 2025, kdy obyvatelé od 1. ledna čeká navýšení

ceny za vodné a stočné o necelých sedm korun. Konečná částka za vodné a stočné pro rok 2025 je stanovena na 110,20 Kč/m³. „Kalkulace ceny vodného a stočného pro rok 2025 je hotova a schválena radou města. Připomenou, že nejen velká města napříč republikou, ale také menší a malé obce v našem okolí, platí mnohem více,“ dodal starosta Konvalinka.

Doposud cenu vodného a stočného pro následující rok schvalovalo zastupitelstvo. Nyní zřízením nové společnosti je schvalování cen v kompetenci rady města. V závěru roku byla také podepsána provozovatelská smlouva nové společnosti Příbramská provozní, v níž má město 60% a 1. SČV 40% podíl. Na čtvrtek

19. prosince (po odchodu tohoto čísla do tisku) byl za město naplánován výběr jednatelů společnosti, dozorčí rady a zástupců města na valnou hromadu této společnosti. „Oslovili jsme všechny zastupitelské kluby, aby podaly nominace na výše uvedené funkce,“ doplnil informace Jan Konvalinka. Nominování mohli být jak zastupitelé, tak osoby mimo zastupitelské kluby.

■ Eva Švehlová
Městský úřad Příbram

Příbram nastavuje příznivé prostředí pro nové investice

Investoři mají o Příbram dlouhodobě zájem. Město jim nyní chce nabídnout možnost výstavby ve vytipovaných lokalitách, aby podpořilo koncept krátkých vzdáleností a posilovalo svou atraktivitu pro stávající i nové obyvatele. Cílem je rozvíjet vybraná území a podnít vznik dostupných bytů.

Příbram má jasnou vizi: partnerský dialog s investory a spolupráce na rozvoji města tam, kde to dává největší smysl. „Chceme být městem, které láká k životu i k podnikání. Jdeme tomu naproti a snažíme se nastavit proinvestiční prostředí, které bude developery v Příbrami motivovat a zároveň to městu vykompenzuje určité náklady spojené s výstavbou infrastruktury,” uvedl starosta Příbrami Jan Konvalinka.

K výběru lokalit, kam chce město investory nasměrovat, přispěla ekonomicko-urbanistická analýza. „Na začátku jsme hodnotili téměř dvě stovky vybraných lokalit v Příbrami z hlediska potenciálu pro bytovou výstavbu, dostupnosti základních služeb činnosti občanské vybavenosti. Z toho pak vzešla desítky lokalit, které je možné zvažovat pro novou výstavbu s podporou města,” vysvětlil autor analýzy urbánní ekonom Vít Zeman, jenž dlouhodobě spolupracuje s kanceláří Frank Bold Advokáti.

Příbram s advokátní kanceláří zároveň pracuje na nastavování Zásad pro spolupráci s investory, které by měly přispět k čitelnému a předvídatelnému investičnímu prostředí a současně

Co jsou Zásady spolupráce s investory

Zásady pro spolupráci s investory vytvářejí předvídatelné prostředí pro všechny vymezené investice ve městě. Město tento dokument přijímá jako dobrovolný rámec pro spolupráci města s investory. Zásady pomáhají definovat podmínky pro novou komerční výstavbu - např. stanovují investiční příspěvky na budování škol, parků nebo komunikací podle podílu zastavěné plochy. Prostřednictvím plánovacích smluv, které jsou součástí Zásad, zároveň garantují investorům jasné závazky a postupy ze strany města.

zajistit příspěvky do rozpočtu města - aktuálně např. na zkapacitnění čistírny odpadní vod.

Zásady pro investory fungují v mnoha českých městech. Jako první statutární město je

zaváděla Jihlava, poté se přidaly třeba Pardubice, Říčany, Liberec, Břeclav, ale i Brno a Praha. „V Jihlavě přijali Zásady v roce 2020. Od té doby zde uzavřeli přes 20 smluv o poskytnutí investičního příspěvku v celkové výši 60 milionů korun. Ve stejném roce jako Jihlava přijala Zásady také Břeclav, tam byla od té doby pravidla vztažena na desítku projektů,” informoval Martin Fadrný, konzultant ze společnosti Frank Bold Advokáti.

Příbram chce investory oslovovat pravidelně a současně jim nabízet potřebné informace na jednom místě. Webové stránky města proto výhledově zařadí do rozcestníku i samostatnou sekci pro investory, kde budou postupně vyvěšeny jak Zásady spolupráce, tak i lokality vytipované pro investiční příležitosti.

■ **Martina Vidová**
Frank Bold Advisory

Rozpočet bude schodkový

Významná část programu jednání příbramských zastupitelů se ve středu 4. prosince týkala financí. Po dlouhé debatě schválili zastupitelé rozpočet města Příbram na rok 2025 a zároveň takzvaný střednědobý výhled rozpočtu na období 2026–2028.

Rozpočet byl schválen jako schodkový, přičemž schodek bude hrazen z úspor z minulých let. Příjmy mají být ve výši 1 310 309 380 korun, výdaje by měly dosáhnou 1 540 807 088 korun. Schodek činí 230 497 708 korun.

„Předložili jsme rozpočet zaměřený na investice zejména do městské infrastruktury. Mezi významné akce patří vybudování kanalizace v Kozíčině nebo zahájení prací na rekonstrukci čistírny odpadních vod,” informoval první místostarosta Vladimír Karpíšek, který je primárně zodpovědný za finance.

Mezi další naplánované akce patří druhá etapa rekonstrukce Jiráskových sadů nebo další fáze přestavby ulice Na Leštíně. Rozpočet předpokládá opravy budov škol a mateřských škol, posílit má činnost Městské policie Příbram. Více peněz dostanou Sportovní zařízení města, Technické služby města Příbrami, ale i ostatní příspěvkové organizace. „Rozpočet zohledňuje také meziroční navýšení platů všech zaměstnanců,” uvedl Vladimír Karpíšek a dodal: „Město Příbram aktuálně hospodáří s ratingem B+, což je v porovnání s ostatními městy obdobné velikosti velmi solidní ocenění.”

Během projednání zastupitelstvem se diskutovalo také o větších projektech pro příští rok, investičních akcích a opravách, které jsou zahrnuty do tzv. střednědobého výhledu rozpočtu. Diskuse se vedla mj. o zkapacitnění čistírny odpadních vod. Podle starosty města Jana Konvalinky by při podpisu smlouvy se zhotovitelem, který se očekává do konce roku 2025, mělo dojít k částečnému uvolnění kapacity. To by znamenalo ukončení současného stop stavu, který trvá již několik let.

Dále se debatovalo o plaveckém bazénu, jehož rekonstrukce by měla stát přibližně 350 milionů korun. Aktuálně je vysoutěžená společnost, která připravuje projekt. Výběrové řízení na zhotovitele samotné stavby v režimu design and build by se mělo uskutečnit v roce 2026. V roce 2027 si město plánuje vzít dvacetiletý úvěr ve výši 300 milionů korun.

Podrobný přehled plánovaných investic a velkých oprav pro rok 2025 přinese Kahan 2/2025.

■ **Stanislav D. Břeň**

Dárek pro řidiče

Týden před Štědrým dnem se řidičům otevřela dálnice D4. V rámci prvního úspěšného partnerství soukromého a veřejného sektoru PPP (Public Private Partnership) vzniklo na trase mezi Příbramí a Pískem 32 kilometrů nové komunikace a bylo modernizováno 16 kilometrů starších úseků. Stavba trvala 43 měsíců a zahrnovala vybudování 40 nových mostních konstrukcí. Další 25 let bude o novou dálnici pečovat společnost Via Salis Operations. Stát zůstává majitelem infrastruktury a plně převezme dálnici do své správy v roce 2049. Koncesionáři bude pravidelně hradit tzv. platbu za dostupnost. Páska se slavnostně stříhala u křižovatky Lety, nedaleko místa, kde se v roce 2021 pokládal základní kámen stavby. V sousedství křižovatky vyrostlo také Středisko správy a údržby komunikace. Dálnice je stoprocentně pokryta kamerami (195) nebo senzory a pro nepřetržitý monitoring komunikace je vyčleněno deset operátorů. Vybudovány byly také dvě protilehlé odpočívky včetně 246 parkovacích míst, veřejných toalet, čerpacích a dobíjecích stanic a restaurací.

■ **sdb**

Natura vystavuje práce žáků ZUŠ Antonína Dvořáka

Ve čtvrtek 28. listopadu se konala vernisáž výstavy výtvarného oboru ZUŠ Antonína Dvořáka Příbram. V Domě Natura se sešla více než stovka návštěvníků. Během programu vystoupil soubor trubačů školy s názvem Dinoband a zahrál Ódu na radost či skladbu Halleluja. Také literární – dramatický obor přispěl k zahájení výstavy svým vystoupením a propojil téma výstavy, ta nese název Mezi zvířaty. Žáci tohoto oboru nám například předvedli scénické čtení Ze života hmyzu od bratří Čapků.

Výstavu v Domě Natura lze navštívit až do konce ledna.

Foto: ZUŠ Antonína Dvořáka Příbram

Dílny nejen pro rodiče

Stalo se již tradicí, že ve výtvarném oboru probíhají tvořivé dílny pro žáky, ale také pro žáky s jejich rodinnými příslušníky. Letošní rok jsme se zabývali tvorbou mozaiky. Tato technika pochází z orientu a každý může podle své fantazie využít geometrické vzory, přírodní motivy či složitější obrazce ve spojení s vyobrazením člověka. My jsme pomocí mozaiky dekovali dřevěné a papírové krabičky a květináče. Tato technika umožňuje rozvíjet jemnou motoriku a trpělivost malých i velkých umělců. Dílny jsou financovány za přispění města Příbram.

Výstava je složena z obrázků vzniklých za několik let, nejvíce však za poslední dva roky. Výtvarný obor aktuálně navštěvuje 122 žáků a naším cílem bylo, aby si každý žák na výstavě našel alespoň jeden obrázek. Nejmladším autorem je pětiletý, nejstarším 18 let, ale své obrázky zde vystavuje i dospělá studentka.

Na výstavě jsou k vidění díla spojující téma zvířete, jeho podobu, různorodost tvarů, rozmanitost barev, struktur a povrchů. Jsou zastoupeny snad všechny skupiny zvířat biologického členění, uvidíme zde ryby, ptáky, obojživelníky, hmyz, ale nejvíce jsou zastoupeni savci.

Větším vystaveným celkem jsou malá plátna namalovaná akrylovými barvami, spojující téma připodobňování zvířat k člověku, jejich polidšťování. Zde je zobrazení zvířat v lidském oblečení a přisuzování povolání dané zvířecí postavě. Původním záměrem bylo zobrazení zvířete šlechtického stavu, podobně jako jsou portréty aristokratů visících v galeriích zámků a hradů.

Další cyklus tvoří známé osobnosti (např. Marilyn Monroe, Picasso, Andy Warhol) nakreslené se svým domácím mazlíčkem. Třetí celek zobrazuje draky - pohádkové postavy, vyhublá zvířata či bytosti, které od dávných věků

žijí v naší fantazii. Na výstavě si také můžete prohlédnout menší ukázkou tvorby dvou vyučujících výtvarného oboru školy a tím se podívat na jejich pojetí zobrazení zvířat.

Výstavu v Domě Natura lze navštívit do 31. ledna 2025, a to pondělí až čtvrtek od 8.00 do 17.00 a v pátek od 8.00 do 16.00, vstup je zdarma.

■ **Petra Volfová Zemanová**
ZUŠ Antonína Dvořáka Příbram

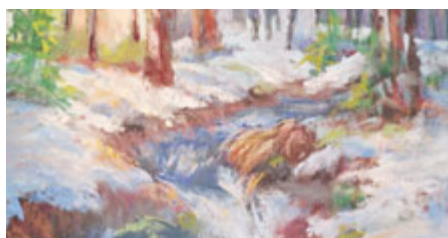

Do galerie nemocnice dorazily Brdy magické

Od ledna až do konce března roku 2025 bude v galerii Oblastní nemocnice Příbram vystavovat soubor svých autorských obrázků Jarmila Milcová. Výstava je zdarma.

Tvorba Jarmily Milcové je charakteristická především malbou krajiny a přírody. Médium, které jí učarovalo, je pastel a všechny jeho možnosti. Jak o sobě sama autorka říká, pastel představuje její vášeň, světlo je její múza a krajina je její volba. Na pastelů ji nejvíce fascinují jeho vlastnosti a nekonečné možnosti, které nabízí. Intenzivně malovat začala až v dospělosti, kdy si našla čas a prostor pro objevení a rozvoj svého uměleckého ducha. Inspiraci pro malování čerpá v přírodě. Při procházkách pořizuje fotografie všeho, co jí učaruje, a následně podle fotografií vytváří své obrázky.

Z přírody autorku naší první výstavy v roce 2025 nejvíce uchvátily Brdy, které považuje za magické a půvabné v každém ročním období.

Pastel s názvem Divoká Litavka.

Zdroj: ONP

„Brdy jsem si zamilovala, jsou pro mě naprostou oázou klidu a nekonečnou studnicí inspirace, a tak znovu a znovu zkouším přenést neopakovatelné kouzlo brdské krajiny na papír,“ říká Jar-

mila Milcová, pro kterou je malba také úžasnou relaxační metodou. Své vzdělání v malbě si doplnila studiem Malby a kresby na U3V VŠE a absolvováním online kurzů u pastelových umělců. Je také aktivním členem Evropské pastelové asociace.

Více informací o autorce výstavy plné pastelů najdete na jejich webových stránkách jarmilamilcova.eu nebo na Instagramu @jarmilamilcova.

■ **Martin Janota**
Oblastní nemocnice Příbram

Taxík Maxík jezdí ulicemi Příbrami už dva roky

Sociální taxi pro seniory, handicapované občany a jejich doprovod se již stalo nedílnou součástí příbramské dopravy. Za zvýhodněnou cenu převáží své klienty k lékaři, na úřady a další místa podle jejich potřeb.

Taxík má i sklopnou plošinu, díky níž lze přepravovat osoby na invalidním křesle.

Foto: Charita Příbram

Vozidlo Ford Tourneo, které Taxík Maxík používá, uhradila město Příbram na sklonku roku 2022 Nadace Charty 77. Ta následně věnovala

i vstupní finanční částku na rozjezd celé služby, kterou od února 2023 pro město provozuje nestátní nezisková organizace Charita Příbram.

Taxík Maxík je služba, o kterou je podle provozovatele neustále velký zájem, proto je nejlepší ji objednávat několik dnů před plánovanou jízdou. Pouhý den dopředu nestačí, všechny dostupné termíny už tou dobou bývají obsazeny.

Pro zajímavost, za rok 2023 přepravil Taxík Maxík 1433 klientů a za rok 2024 dalších 1875. Od zahájení svého provozu najel Taxík Maxík více než 34 000 km a jeho nejčastějšími pasažéry jsou starší spoluobčané od 75 let výše.

Taxík Maxík je společným projektem Nadace Charty 77 - Konto Bariéry, jejich projektu SenSen - Senzační Seniori a lékáren Dr. Max. Město Příbram je jedním z třiceti měst v České republice, která projekt Taxík Maxík na svém území spustila, a podpořila tak mobilitu svých potřebných obyvatel.

■ **Petra Pazderková**
Městský úřad Příbram

inzerce

Kam vyrazíte příští léto?

LÉTO 2025

✓ Zájezdy se slevou až 50 %

✓ Nejširší výběr termínů i hotelů

✓ Dítě zdarma ✓ Nové destinace

📍 Střelecká 27, Příbram

✉️ pribram@invia.cz

☎️ 775 914 277

invia

Příbramský dar pro papeže

O víkendu 7. a 8. prosince 2024 se zúčastnila devítičlenná skupina zástupců města Příbram významné návštěvy ve Vatikánu, která se uskutečnila díky dlouhodobým vazbám města s italskou oblastí Valle di Ledro.

Příbramský starosta Jan Konvalinka měl šanci promluvit s papežem Františkem.

Foto (4×): město Příbram

Naše partnerská oblast letos ozdobil hlavní vánoční strom na Svatopetrském náměstí. K nazdobení jednoho z dalších 39 stromů byla oslovena i Příbram. Ručně malované skleněné ozdoby s motivy městského znaku, Svaté Hory a Hornického muzea na „příbramský“ strom byly vytvořeny speciálně pro tuto příležitost ve společnosti Ozdoba ze Dvora Králové.

Dar pro papeže Františka, dřevěná soška Panny Marie

NÁVŠTĚVA ZÁSTUPCŮ MĚSTA VE Vatikánu

Díky dlouholeté spolupráci mezi Příbramí a Valle di Ledro bylo naše město přizváno k účasti na prestižní adventní události, která zahrnovala jedinečnou audienci u papeže a slavnostní rozsvícení vánočního stromu.

Program začal v sobotu dopoledne společným setkáním s papežem Františkem v papežské audienci síni, známé jako Sál Pavla VI. nebo Nerviho sál. Během audience předal starosta města Příbram Jan Konvalinka papeži Františkovi dar za všechny Příbramany - ručně vyřezávanou sošku Panny Marie Svatohorské, která představuje tradiční řezbářskou lidovou tvorbu z Příbramska.

„Byl to nezapomenutelný zážitek a velká čest setkat se se Svatým Otcem. Až do příletu do Říma jsme netušili, zda se setkání opravdu uskuteční. Nakonec jsme byli usazeni do předních lavic v Nerviho sále, kde jsme čekali na příchod papeže. Po krátké promluvě se pozdravil s hosty, mezi kterými jsem byl i já s panem místostarostou Karpíškem. Svatému Otcovi jsem stiskl ruku a několika italskými větami vyjádřil úctu a radost ze setkání,“ popsal návštěvu Vatikánu příbramský starosta. A dodal: „Přitom jsem zmínil, že přináším dar z Příbrami, z České republiky. Na zabalenou krabici se zvědavě podíval, tak jsem ještě dodal, že uvnitř je dřevěná soška Panny Marie. Usmál se a spolu se svým doprovodem se posunul k dalším hostům. Chvilí jsem jen seděl a vnímal, jak velkou chvíli jsme zažili. Taky jsem měl radost z toho, že jsem v té veliké nervozitě ze sebe vysoukal smysluplné věty v jazyce, kterým vládnou jen velmi málo.“

Pokud jde o protokol, bylo striktně dáno, jaké má být oblečení. „Muži tmavý oblek, ženy sukně pod kolena, tmavé barvy a z neprůsvitného materiálu. Měl jsem na sobě také slavnostní insignii města Příbram se znakem a hornickým motivy. Jsem opravdu rád, že jsme takto důstojně reprezentovali naše město. Velký dík

Papež František

za tuto příležitost náleží našim přátelům z Valle di Ledra,“ dodal starosta.

V podvečer došlo na náměstí sv. Petra k slavnostnímu rozsvícení 29metrového vánočního stromu a odhalení betlému, který tradičně zachycuje lokální prvky dané oblasti a letos připomíná život rybářů. Kulturu Valle di Ledra přiblížilo také večerní vystoupení mužského pěveckého sboru Coro Cima d'Oro v kostele Santa Maria degli Angeli. V neděli se zástupci města zúčastnili mše svaté v majestátní katedrále sv. Petra.

POUTO STARÉ VÍCE NEŽ STO LET

Město Příbram spojuje s italským Valle di Ledro společná pohnutá historie, která se váže k začátku 20. století. Dne 23. května roku 1915 vypovědělo Italské království válku Rakousku-Uhersku. Rakouské úřady okamžitě vydaly příkaz k evakuaci 75 000 civilních osob z Tridentska do bezpečnějšího vnitrozemí monarchie. Týkalo se to také asi tři tisíc žen, dětí a starých lidí z alpského údolí poblíž jezera Ledro. Dne 25. května 1915 vlaky přivezly vystěhovalce do Příbrami. Přijelo jich asi 400. Přes počáteční nedůvěru místních byli Ledrenští nakonec díky své pracovitosti, skromnosti a zbožnosti dobře přijati. Na přijetí Ledrenští po návratu do vlasti často vzpomínali. Některé české a italské rodiny spolu udržují přátelství i po více než sto letech. V roce 2023 jsme v Příbrami na počest partnerství otevřeli u Čekalíkovského rybníku Park Valle di Ledro a naopak u Ledrenského jezera v obci Pieve je po našem městě pojmenována jedna ulice.

■ Zuzana Kučerová
Městský úřad Příbram

Vánoční strom na Svatopetrském náměstí

Kdo si počká, ten se nedočká! →

Na prodej posledních 20 nových bytů v Dobříšši!

- nové bydlení u lesa
- čtyři designová řešení bytů
- nízké provozní náklady
- vytápění tepelnými čerpadly
- individuální financování

Více informací u makléřů

Lenka: 604 734 868

Vašek: 736 762 563

info

www.dobrisckyremizek.cz

**Dobříšský
Remízek**

Akce platí při zakoupení označených brýlových obrub a určených brýlových čoček Hoya.
Sevry nelze kombinovat ani sčítat. Více informací Vám poskytnou pracovníci Axis Optik.
Dioptické brýle jsou zdravotnickým prostředkem třídy I.

VÝPRODEJ BRÝLÍ ZA 490 Kč

Axis Optik: Příbram – Pražská 149, Po – Pá: 8.00 – 17.00.

Březnice – Rožmitálská 143, Po – St: 8.00 – 12.00 / 13.00 – 16.00 / www.axis-optik.cz

AXIS OPTIK

Oblékáme Vaše oči

Objevování Dne díkyvzdání: americká kultura v hodinách anglické konverzace

Žáci 6., 8. a 9. tříd si na začátku prosince v hodinách anglické konverzace vyzkoušeli, jaké to je slavit jeden z neznámějších amerických svátků – Den díkyvzdání. Prostřednictvím různých her a aktivit objevovali nejen angličtinu, ale i příběh, tradice a chutě, které jsou s tímto dnem neodmyslitelně spojené.

Šestáci svou lekci zahájili úvodní hrou seznamující je se slovní zásobou, tradičními pokrmy, a nakonec i s příběhem o vzniku tohoto svátku. V průběhu 60 minut si na vlastní kůži vyzkoušeli typický den americké rodiny během Dne díkyvzdání - sledovali udělování prezidentské milosti krocanovi, slavný průvod i zápas v americkém fotbale. Pak přišel čas prostřít sváteční stůl, na který přinesli jídla, o která se podělili se svými spolužáky. Nezapomnělo se ani na tradiční chvíli vděčnosti, kdy každý řekl, za co je v životě nejvíce vděčný. Závěr hodiny patřil zábavnému pohledu na Black Friday (Černý pátek), kdy lidé v USA s nadšením i trochou šilenství vyrazí za slevami.

Naopak oslavy na hodinách konverzace ve skupině 8. a 9. ročníků odstartovaly únikovou hrou o ukradené hostině. Aby žáci získali

zpět tradiční dýňový koláč, museli vyřešit sérii úkolů a hádanek. Když se jim to podařilo, navázali podobně jako šestáci přípravou slavnostní tabule, sdílením vlastnoručně doneseného jídla, sledováním videí s tradičními událostmi a konverzací.

Žáci zážitkovou formou objevili kousek americké kultury, rozvíjeli komunikační dovednosti v angličtině, ale také slovní zásobu v oblasti jídel a stolování. Byla radost sledovat, jak s nadšením plní úkoly a přirozeně komunikují v angličtině, a my se již nyní těšíme se, kam nás zkoumání anglofonní kultury zavede příště.

■ **Ivana Borzyková**
ZŠ pod Svatou Horou

Od ledna připravujeme deváťáky na přijímací zkoušky

Školní rok se pomalu dostává do druhé poloviny a žáci devátých ročníků čeká náročné období. Období, kdy se budou rozhodovat o své budoucnosti, vybírat si střední školy a plnit přijímací zkoušky.

Od nového roku rozšiřuje Eduarts také vzdělávání pro předškoláky.

Foto: Eduarts

Od ledna pořádáme v Eduarts testovací soboty s projektem Na-Zkoušku, kdy si žáci vyzkoušejí přesnou simulaci testů Cermat a poté dostanou zpětnou vazbu a rozbor jednotlivých úkolů.

Dále rozšiřujeme nabídku vzdělávacích projektů pro předškoláky. Dalším vzdělávacím kroužkem, který startuje od února, je Komplexní rozvoj pro předškoláky. Kroužek je zaměřen jak na rozvoj jemné motoriky, jazykových schopností, před-

matematických dovedností, tak na rozvoj sociálních dovedností. Programy na podporu rozvoje grafomotoriky uskutečňujeme také v mateřských školách. Pro mateřské školy nabízíme i projektové dny Hravá věda. Pro děti, které mateřskou školu nenavštěvují, ale přesto by se rády setkávaly s kamarády, máme adaptační klub u Edíka, který probíhá každou středu a čtvrtek v dopoledních hodinách. I nadále u nás najdete kroužky pohybové, tvořivé, naučné a specializované. Více informací získáte na našich internetových stránkách nebo přímo v centru Eduarts na recepci na adrese nám. T. G. Masaryka 152.

Nezaměřujeme se jen na vzdělávání, ale chceme si s dětmi užít také legraci. Proto jsme se rozhodli spojit síly s Helen Doron English Příbram a společně se těšíme na karneval, který si užijí děti i dospělí. Připravena bude tombola, rej masek, kouzelnická show a taneční vystoupení. Akce se koná 2. února od 15.00 v Kulturním domě Příbram.

■ **Barbora Slavkovská**
Eduarts

Předškoláci poznali, co je Funny English

Na naší škole již několikátým rokem pokračuje spolupráce s přílehlými mateřskými školami. Dne 22. listopadu k nám do školy zavítali předškoláci z MŠ Školní 131. Dětem jsme ukázali výuku anglického jazyka v tandemu. Průvodci zábavnou hodinou Funny English (Zábavná angličtina), jak se i celá akce jmenovala, byli žáci 1.B pod vedením učitelek Jany Žákové a Kateřiny Pazderníkové.

Během hodiny se v kmenové třídě 1.B sešlo 26 předškoláků. Tématem hodiny byly „Colours and Number from 1 to 10“ - „Barvy a čísla od 1 do 10“. Žáci 1.B přivítali své budoucí spolužáky anglickou písničkou „Hello“ s pohybovým doprovodem, dále se zeptali spolužáka „Jak se jmenuje?“ a odpověděli si. Další písničkou „Ten little robots“ děti ukázaly zpěv v pohybu a také počítání do deseti. Písničku jsme si zopakovali společně se všemi kamarády z MŠ.

V druhé polovině programu jsme pracovali v kruhu na koberci a zopakovali si základní bar-

vy s využitím flash cards a hry „Touch the correct colour, which you will hear“ - „Dotkni se správné barvy, kterou uslyšíš“. Poté jsme si poslechli písničku s názorným vizuálním doprovodem na interaktivní tabuli. Dále si každý prvňáček vybral k sobě svého předškoláka a společně plnili jednoduchý úkol spojený s tématem barev. Předškoláci dostali pracovní list, sedli si do lavice, kde jim žáci 1.B půjčili svůj penál a podle anglického poslechu si postupně vybarvili jednotlivé balóčky. Byli velmi šikovní a někteří ani nepotřebovali pomoc svých školních asistentů.

V závěru hodiny dostaly děti odměnu v podobě sladkosti a barevných nafouknutých balónek. Podle usměvavých tváří všech zúčastněných dětí se společná hodina povedla a my věříme, že se předškoláci budou do školy těšit.

■ **Kateřina Pazderníková, Jana Žáková**
ZŠ Školní

Díky, že můžem

V rámci svého vůbec prvního celoškolského projektového dne oslavila ZŠ 28. října (nejen) demokracii. Jako člen Sítě přidružených škol UNESCO jsme si v listopadu předsevzali za cíl, že se nezaměříme pouze na státní svátek Dne boje za svobodu a demokracii, ale předáme našim žákům i hodnoty Mezinárodního dne studentstva. A těm starším zároveň ukážeme, že s demokracií a svobodou slova se pojí i daleko větší občanská zodpovědnost.

Ti nejmenší si ve škole zahráli i pexeso.

Foto: ZŠ 28. října

Začali jsme v 9. ročníku, neb úkol zněl jasně - vrstevnické učení! Žáci se rozdělili do skupin a v několika hodinách vytvářeli aktivity, jejichž prostřednictvím měli seznámit mladší spolužáky z 1.-5. tříd s událostmi, které v naší národní historii stále velmi silně rezonují. Úlohy byly skutečně pestré a pokrývaly široké spektrum činností. Pro nejmladší si devátáci nachystali omalovánky, pexesa či puzzle a pro starší pak různé prezentace,

pracovní listy a kvízy. Nebylo výjimkou, že jim z vlastní iniciativy obstarali pochutiny, kterými je odměňovali za zapojení do práce. Žáci 4. a 5. ročníku absolvovali během dne další program - Sametovou běhačku a dobovou tělovýchovnou lekci i la Cvičme v rytme, kterou pro ně nachystala učitelka Radka Bechtoldová.

PRAVDA A LÁSKA...

Na druhém stupni byl celodenní program pestrý. Šestáci svůj den zahájili zhlédnutím filmu Jak to říct dětem, který je provedl studentským průvodem a zásahem Sboru národní bezpečnosti na Národní třídě. Poté přišla na řadu Sametová běhačka, která se původně měla odehrát na zahradě školy, ale deštivé a větrné počasí nás nakonec odklonilo do školních chodeb. Děti odpovídaly na otázky a v závěru se snažily rozšifrovat křížovku, která odkazovala na jeden z nejnáměšších citátů Václava Havla: „Pravda a láska musí zvítězit nad lží a nenávisť.“ Žáci po zbytek dne vytvářeli se svými třídními učiteli tematické leporelo.

Sedmáci se sešli v učebně č. 401, kde si vyslechli prezentaci děvčat, která se v loňském školním roce zúčastnila projektu Příběhy našich sousedů. Následovala prohlídka školy s pamětníkem Karlem Pelikánem, který ukázal dětem školu tak, jak ji neznají, protože ji před sametovou revolucí sám navštěvoval. Žáci nakonec zavítali i do sklepa a k protiatomovému krytu, kam se běžně nepodívají. Karel Pelikán je i vášnivým sběratelem, a připravil ve vestibulu výstavu retro věcí - od dobových automobilů, přes psací stroj až po telefon. Následně žáci museli za pomoci tabletů správně odpovědět na otázky ukryté pod QR kódy, načež jim odměnou byla online hra Akce listopad 1989 od České televize. Ve zbytku

dne vytvářeli postery či komiksy o tom, jak to u nás vypadalo před a po revoluci.

KDE STÁL KLEMENT GOTTWALD

Osmáci měli hned ráno vyrazit s učitelem Jiřím Schmidtem na komentovanou vycházku městem, aby si vyslechli výklad regionálních dějin - mj. si měli ukázat, kde na náměstí 17. listopadu stála ona nechvalně známá socha Klementa Gottwalda. Počasí plány bohužel změnilo, a učitel tak realizoval svůj výklad v učebnách. Později se vydali alespoň na Březové Hory, aby si získané informace propojili s realitou. Ve zbytku dne pak zpracovávali medailonky osobností 17. listopadu z archivu Paměti národa.

Devátáci se po svých vstupech na první stupeň sešli v učebně č. 401, kde absolvovali workshop s Barborou Hřídlovou na téma Propaganda autoritativních režimů v minulosti a dnes, kdy hlavní myšlenkou bylo, že si máme vážít České republiky a demokratických principů, protože to ani v současné době není všude samozřejmostí. Den pokračoval přednáškou historika prof. Miroslava Vaňka, který jako první zmapoval a zaznamenal vzpomínky aktérů z Národní třídy z roku 1989. Poslední dvě hodiny žáci se svými třídními učiteli vytvářeli tematické lapbooky.

Atmosféru celého dne naprosto skvěle podpořilo dobové oblečení, které se v ČSSR nosilo v 80. a 90. letech, kdy svými outfity bavili přihlížející samotní žáci i značná část pedagogického sboru.

■ **Barbora Hřídlová**
ZŠ 28. října

Nejtěžší zápas v roce

Zima. Pro mnohé z nás je to čas tepla, rodinného kruhu a klidných večerů u horkého čaje. Venku padá sníh, my se balíme do teplých kabátů a užíváme si kouzlo zimních dnů. Pro lidi bez domova je však zimní období synonymem nejtěžšího zápasu v roce – zápasu o přežití v mrazivých nocích a hledání alespoň špetky tepla během dne. V Nizkoprahovém denním centru a noclehárně v Příbrami jsme svědky toho, jak zima přináší nové a náročné výzvy nejen pro naše klienty, ale i pro nás, kteří se jim snažíme pomoci.

Pro lidi bez domova funguje na Rynečku nizkoprahové denní centrum s noclehárnou.

Foto (2×): Petr Molka

Každý mrazivý den nám připomíná, jak tenká je hranice mezi komfortem a beznadějí. Zima odhaluje mezery v naší společnosti, ukazuje, kdo má dostatek a kdo zoufale hledá pomoc. Lidé bez domova často čelí nezájmu či dokonce odmítnutí ze strany ostatních. Pro ty, kteří už nevědí, kam se obrátit, se snažíme být majákem naděje – místem, kde najdou nejen materiální podporu, ale i lidské porozumění a pocit, že nejsou sami.

NÁROČNÉ ZIMNÍ OBDOBÍ PRO VŠECHNY

Zima je pro nás nejnáročnější částí roku. Počet lidí přicházejících do centra roste a jejich potřeby se násobí. Teplé oblečení, rukavice, boty a deky mizí rychleji, než je dokážeme zajistit. Naši klienti se potýkají s omrzlinami, nachlazením a infekcemi dýchacích cest – realitou, kterou je těžké ignorovat. Mnozí z nich nemají přístup k základní zdravotní péči, což situaci ještě zhoršuje.

Ale zima nepůsobí jen na tělo, ale i na duši. Pro mnoho našich klientů je toto období obrovskou psychickou zátěží. „Cítí se odríznutí, zapomenutí a nepotřební,“ sdílí jeden z našich pracovníků. Samota a beznaděj mohou být v zimních měsících ještě intenzivnější. Naším cílem je ukázat jim, že i ve zdánlivě neřešitelné situaci existuje cesta.

Každý den si uvědomujeme, jak důležité je spojit síly celé komunity – od našich pracovníků přes dárců až po místní spolky. Bez této spolupráce bychom jen stěží zvládli čelit rostoucím požadavkům, které zima přináší. Společně můžeme zajistit alespoň základní podmínky těm, kteří to nejvíce potřebují.

PŘÍBĚHY NADĚJE A ODVAHY

Za každým člověkem, který vstoupí do našeho centra, se skrývá jedinečný příběh. Pan Mírek nás zaujal svou tichostí. Po několika týdnech se nám svěřil, že již 23 let neviděl své syny. Roz-

pad rodiny ho uvrhl do spirály bezdomovectví. Díky naší podpoře se mu podařilo obnovit kontakt s jedním z nich. Pomohli jsme mu napsat zprávu, která vedla k prvním telefonátům. Dnes si pravidelně volají a pan Mírek nám s hrdostí ukazuje fotky svých vnuků, které mu syn s mobilním telefonem poslal v balíčku.

Pan Jindra přišel bez střechy nad hlavou a s minimálními vyhlídkami. Ztratil práci kvůli zdravotním problémům a následně i bydlení. Po několika měsících intenzivní práce jsme mu pomohli najít ubytování. Když držel klíč od svého pokoje, oči mu zářily. „Konečně mám místo, kterému můžu říkat domov,“ řekl nám dojatě.

Lenka nás navštěvuje jen občas. Přijde si pro balíček potravin, nabije si telefon, osprchuje se a s úsměvem poděkuje. Je to žena, která se rozhodla žít nezávislým životem mimo systém. Respektujeme její volbu a jsme tu pro ni, když potřebuje. A Adam? Ten k nám chodí pro šálek teplého čaje, ohřát si potraviny a také pro pár vřívých slov. Žije na ulici. Přestože noclehárnu nevyužívá, ví, že u nás má vždy dveře otevřené.

Tyto příběhy nám připomínají, že za statistikami jsou skuteční lidé s nadějemi a sny. Někdy stačí malý krok, aby se jejich život vydal jiným směrem. Vidíme, jak důležitá je trpělivost, pochopení a individuální přístup ke každému člověku.

Darování teplého oblečení, příspěvek potravinami nebo změna pohledu na lidi bez domova mohou mít významný dopad.

”

NOCLEHÁRNA: OÁZA BEZPEČÍ V CHLADNÉ NOCI

Naše noclehárna je v zimě nepostradatelná. Otevíráme v 19.00 a poskytujeme teplé místo, sprchu a lůžko pro ty, kteří by jinak museli strávit noc na ulici. Kapacita je však omezená. V poslední době jsme zaznamenali nárůst zájmu, což svědčí o zhoršující se situaci.

Dodržování pravidel je nezbytné - respekt k ostatním je podmínkou pro využití noclehárny. Někteří ji využijí jen na pár nocí, jiní u nás stráví celou zimu. Snažíme se vytvořit prostředí, které poskytuje nejen fyzické teplo, ale i pocit bezpečí a přijetí. Pro mnohé je to první krok k tomu, aby začali řešit svou situaci a hledat trvalejší řešení.

VÝZVY PRO NÁŠ TÝM

Zimní období je náročné i pro nás, pracovníky centra. Denně čelíme akutním situacím a musíme být připraveni nabídnout praktickou pomoc i psychologickou podporu. Snažíme se získat důvěru našich klientů a ukázat jim, že i přes překážky mohou změnit svůj život. Mnohdy to znamená překonávat vlastní limity a hledat nové způsoby, jak efektivně pomoci. To se nám daří díky spolupráci zaměstnanců a vedení Michaely Nesvačilové.

Vnímáme také proměny v naší klientele. Zatímco dříve dominovali muži, dnes tvoří ženy přibližně čtvrtinu návštěvníků. Mnohé z nich čelí následkům domácího násilí, rozvodů nebo finančních problémů. Přiznat si potřebu pomoci je pro ně těžké, a proto je pro nás důležité vytvořit prostředí důvěry a podpory. Poskytujeme jim nejen základní potřeby, ale také informace o možnostech další pomoci, jako jsou krizová centra nebo právní poradenství.

Vnitřní prostory noclehárny na Rynečku.

ZIMA JAKO ZRCADLO NAŠICH HODNOT

Zima představuje nejen období chladu, ale také zkoušku solidarity a lidskosti. Práce v Nízkoprahovém denním centru a noclehárně se nezaměřuje pouze na poskytování základních potřeb, ale také na podporu důstojnosti a naděje na lepší budoucnost. Společně s našimi klienty a dalšími tuto situaci zvládáme. Každé poděkování od našich klientů potvrzuje smysl naší práce.

Každý může přispět k pozitivní změně. Darování teplého oblečení, příspěvek potravinami nebo změna pohledu na lidi bez domova mohou mít významný dopad. Místo

lhostejnosti lze nabídnout pochopení a podporu.

Zamysleme se nad tím, jak bychom chtěli být v podobné situaci vnímání a jak by s námi mělo být zacházeno. Zima nás vybízí k otevřenosti a ochotě pomoci těm, kteří to potřebují. Společně můžeme přispět k vytvoření společnosti, kde nikdo nezůstane opomenut.

■ Petr Molka

Centrum sociálních a zdravotních služeb

Začít nový rok z gruntu: otestujte si paměť

Každý z nás má občas problém se spaním, pamětí, nesoustředěností, nebo dokonce zapomínáním. Většinou těmto příznakům nevěnujeme pozornost a s lehkostí je přejdeme. Časem však mohou tyto symptomy přejít v něco víc než pouhé zapomínání. Proč je třeba věnovat pozornost paměti?

Problémy s pamětí mohou ukazovat na počínající Alzheimerovu nemoc, která je nejčastější příčinou demence a postupně vede k závislosti nemocného na každodenní pomoci jiného člověka. Demence podle posledních odhadů postihuje v ČR více než 1 500 000 občanů. Léčená je však u méně než čtvrtiny pacientů. Pokud by byla diagnóza zjištěna včas a zahájena adekvátní léčba, bylo by možné zlepšit kvalitu života čtyřikrát většímu množství lidí.

Alzheimerova nemoc začíná pozvolna a vcelku nenápadně. Nejdříve se u nemocného zhoršuje paměť. Především paměť krátkodobá. Postupně nemocný ztrácí schopnost postarat se o některé věci v domácnosti, má čím dál větší problémy s vyjadřováním, rozhodováním, nedokončuje myšlenky, je zmatenější. Mění se celá jeho osobnost. V posledních stadiích nemoci už vůbec není schopen se sám o sebe postarat a je plně odkázán na péči druhých osob.

Problémy s pamětí samozřejmě mohou být normální součástí života. Není možné očekávat,

že mysl člověka, podobně jako jeho svaly, zůstane po celý život stejně pružná. Nelze ale jednoduše říct, že ke stáří zapomínání prostě patří.

Vyšetření paměti spočívá ve vyplnění dotazníků a provedení sady testů a cvičení. Celé vyšetření trvá přibližně hodinu. Po vyšetření jsou sděleny výsledky - zda je vše v normě nebo zda je potřeba problém s pamětí řešit vyšetřením u odborného lékaře. Ten může pomocí dalších testů zjistit, co je příčinou poruch paměti a případně zahájit vhodnou léčbu. Kontakt na lékaře lze získat po vyšetření. Znat diagnózu je dobré proto, že bez stanovené diagnózy není možné nemocného správně léčit. Stejně jako demence se mohou projevovat i jiná onemocnění, se kterými je možné se v současné době vypořádat velice jednoduše. Jedná se např. o depresi nebo dehydrataci organismu.

To, zda se jedná o Alzheimerovu nemoc, je nutné vědět co nejdříve. Současná medicína neumí nemoc vyléčit, umí ji ale léčit. Dostupné léky ji mohou do jisté míry pozastavit a v zásadě

konzervovat dosavadní stav. Je proto vhodné, aby k tomuto „uchování“ došlo v co nejranější fázi, kdy je nemocný schopen postarat se sám o sebe. A kdy je také schopen rozhodovat se o svém životě. Nechá-li člověk tuto nemoc rozběhnout, zhoršuje se rapidně kvalita života - a to jak nemocného, tak i jeho okolí.

Zájemci si mohou nechat udělat testy paměti v Poradně Včera Příbram, která sídlí na nám. T. G. Masaryka 3 v pasáži Horymír (výtahem do třetího patra) a je otevřena v pondělí od 8.00 do 13.00, případně podle domluvy. Objednat se lze na tel. 775 292 884 nebo e-mailem poradna.pribram@dementia.cz. Poskytované služby jsou zdarma, projekt je realizován za finanční podpory Středočeského kraje.

■ Ludmila Šamšulová
Dementia I.O.V.

Více dávat, než dostávat

Rok 2024 pro náš spolek Tvoříme spolu Příbram - Březové Hory znamenal nejen oslavu pětiletého výročí, ale také spoustu nových zážitků, přátelství a obohacení nejen nás, ale i těch, kterým pomáháme. Náš tým se rozrostl na dvacet členů, kteří se snaží víc dávat než dostávat. Za tu dobu jsme se naučili mnoho a stále se učíme. Dveře k nám jsou stále otevřené.

Výsledky dobrovolnické tvorby spolku.

Foto (3×): Tvoříme spolu

Nadále zásobíme svými výrobky nemocnice, domovy seniorů, spolek Babíkov, kolínský spolek Klubko s nití pomáhá, neonatologické oddělení Nemocnice v Ústí nad Labem nebo Českých Budějovicích. Posíláme jim zavinovačky, povlázky na peřinky do inkubátorů, háčkované chobotničky, klíčenky a srdíčka pro maminky. Pleteme ponožky a šály pro lidi bez domova, háčkujeme záchranáře pro „záchranku“ v Kolíně nebo šijeme hračky.

Prodej na farmářských trzích v Příbrami v březnu 2024.

DEKA PRO DĚTI V NEMOCNICI

Zapojili jsme se do charitativního projektu Dekapro pro potřebu oddělení dlouhodobé intenzivní péče pro děti v Nemocnici Hořovice. Tato akce byla vyhlášena spolkem Babíkov, se kterým spolupracujeme už dávno, a dodáváme věci, které spolek v čele s Gabrielou Šejbovou distribuuje dál.

Myslíme ale i na sebe a nepřestáváme všestranným způsobem dále rozvíjet náš osobní potenciál. A tak kromě ručních prací jsme se obohatili o různé druhy přednášek a besed. Nemohu uvádět všechny, ale např. jsme se naučili, jak pečovat o zdravé oči nebo jak působí byliny na naši fyzickou a duševní bolest. Přednášku o nedoslýchavosti a jak si s ní poradit nám zprostředkovalo Centrum pro neslyšící a nedoslýchavé se sídlem v Příbrami. Testování paměti s námi vyzkoušela pracovnice společnosti Dementia I.O.V. a Jak si zavést ekologickou domácnost a jak na zahradu bez chemie nám poradily šikovné odbornice, se kterými máme dobré dlouhodobé vztahy.

BAZÁREK PRO CHARITATIVNÍ ČINNOST

Naše společné aktivity bývají také nabitě radostí. Uspořádali jsme bazárek, jehož výtěžek jsme použili na nákup materiálu pro naše charitativní činnosti. Vyzkoušeli jsme si různé kreativní techniky jako plstění nebo výroba maňášků. První pololetí jsme ukončili zahradní slavností spojenou s bohatou a vtípnou tombolou u naší členky na její zahradě, kde nám úspěšně vařil náš kuchař, se kterým také dlouhodobě spolupracujeme. Připravuje nám jídla z mezinárodní kuchyně podle toho, jakou si vybereme. A tak už jsme vyzkoušeli italskou, francouzskou, čínskou, mexickou a vždy jsme si za krás-

ného počasí užili bohaté odpoledne i s hudbou, kdy náš zpěv doprovázel na harmoniku bratr naší hostitelky.

V listopadu jsme vyráběli podzimní dekorace a povídali jsme si o zdravém pohybovém aparátu. Zdraví a včely jsou doménou našeho včelaře, který nám umí toto téma přiblížit tak, že při jeho vyprávění je absolutní ticho. Vystříhovali jsme papírový betlém, který o Vánocích posloužil jako dekorace v kostele CČSH. Podíleli jsme se také na výstavě vánočních jesliček ve všech příbramských kostelích, takže děti se svými rodiči se měly na co dívat. Samozřejmostí byla výroba vánočních ozdob včetně těch drátovaných, to naše „tvořilky“ umějí moc dobře. Prodejní výstavka našich prací probíhá v kostele po celý rok.

V předvánočním čase nechybělo ani vánoční rozjímání se zpíváním vánočních koled za doprovodu harmoniky. Každý z nás přinesl z domova něco dobrého, vánočního, což vytváří vždy příjemnou a milou vánoční atmosféru, kdy si uvědomíme, že Vánoce nejsou pro nás jenom práce a shánění dárků, ale i zastavení, rodinná pohoda, zklidnění, setkání s našimi blízkými a také nabrání sil do nového roku.

V této činnosti nás velice podporuje Náboženská obec Církve československé husitské na Březových Horách, která nám poskytuje zdarma prostory a částečně hradí odměnu našim lektorům. Její vstřícnosti si velmi vážíme, právě tak jako pracovníků restaurace a kavárny U Kočky, kde také působíme. Velké poděkování patří hlavně všem „tvořilkám“, které zdarma poskytují práci a svůj volný čas pro dobrou věc.

■ Irena Muzikářová
Tvoříme spolu

Brdský běžecký pohár. Nový ročník s „občankou“

Celkem 33 závodů má v roce 2025 na programu Brdský běžecký pohár, který odstartuje už svůj 15. ročník. V květnu je v plánu Příbramský půlmaraton, na začátku října Běh města Příbrami.

Jubilejní 10. ročník Příbramského půlmaratonu, který se koná v sobotu 31. května, přivede do ulic města stovky běžců.
Foto (2x): Brdský běžecký pohár, Karolína Šejnová

Kdyby byl Brdský běžecký pohár sportovec-člověk, musel by si co nejdříve zaběhnout pro svůj první občanský průkaz a z úřadu hned zamířit na start. Bez ohledu na počasí, ledovku nebo výšku sněhové pokrývky se totiž už v sobotu 11. ledna rozběhne 15. ročník tohoto seriálu závodů pro amatérské závodníky, běžce či nadšence do pohybu. Jako první sportovci poměří síly na „Běhu partyzánskou stezkou“ v Oseku u Berouna.

Celkem na ně čeká 33 závodů - ty nejkratší měří pět či šest kilometrů (hned v únoru se poběží S čelovkou Dražovkou - 6 km), mezi nej-

náročnější bude patřit Brdská 25 a Žebrácká 25 (ano, tušíte správně délku 25 kilometrů), jen nepatrně kratší bude Příbramský půlmaraton (21,1 km).

ABY SE LIDÉ HÝBALI

Pokud byste chtěli absolvovat všechny závody, dostali byste do nohou celkem 322 kilometrů. To pro lepší představu odpovídá vzdálenosti, jako byste se z centra Příbrami vydali na vrchol Brd a zpátky - celkem téměř třináctkrát.

V ročníku 2024 se na start alespoň jednoho závodu Brdského běžeckého poháru postavilo

2690 zájemců, plus k tomu připočtete více než 1800 dětských závodníků. Zakladatelům se tak daří naplňovat myšlenku, která byla u začátku poháru. „Aby lidé běhali, aby sportovali, aby začaly běhat děti. To byla a stále je hlavní motivace, pomoci lidem hýbat se. Pohárové hodnocení, počet závodů a jejich perfektní organizace, která je v rukou jednotlivých pořadatelů, mohou tu cestu k běhání závodů výrazně zjednodušit,“ popisuje Aleš Barášek, jeden z „otců zakladatelů“ Brdského běžeckého poháru.

Právě v jeho hlavě se idea na propojení lokálních závodů zrodila - jak jinak než při běžeckém tréninku. „Při společném výběhu jsme ji začali rozpracovávat s Petrem Švarcem a Radkem Eliášem. Hned od začátku byl jasný název, Brdy jsou prostě jenom jedny a pro nás to byl i směr, kterým se vydat, to znamená sdružit do poháru závody, které jsou v našem okolí, kudy často běháme,“ dodává Aleš Barášek.

UŽ NEMŮŽETE PŘESTAT

Brdský běžecký pohár se postupně vyvíjí. Ještě před deseti lety byla na startovní listině jenom polovina současných závodů. I ve srovnání s minulým ročníkem některé tratě chybí, jiné se v rámci poháru poběží poprvé. „To je život. Zorganizovat závod není úplně legrace a může se stát, že někdo už na to nemá sílu, chuť a prostředky, a tak s pořádáním skončí, někdo naopak nalezne motivaci závod uspořádat. Vstup do poháru také trochu regulujeme, závod musí splňovat určité parametry pro organizaci,“ popisuje další ze zakladatelů Petr Švarc.

Aby se jakýkoli běžec kvalifikoval do Brdského běžeckého poháru, musí v dané sezoně absolvovat nejméně pět závodů, u dětí jsou nutné minimálně tři účasti. Prvních 100 běžců v každém závodě potom získá body podle svého umístění, které se následně sčítají do celkového hodnocení. Absolutním vítězem se tak může stát klidně i běžec či běžkyně, kteří se v žádném závodě nedostali „na bednu“.

Pokud jste si do nového roku dali předsevzetí více se hýbat, zkuste vyběhnout - třeba zítra jenom na deset minut. Nebo ještě dnes? „V dalším ročníku Brdského běžeckého poháru se na vás těšíme na startu jednoho ze závodů. Překonejte lenost, odvažte se začít běhat - slibuji, že když jednou vyběhnete, nebudete moci přestat, protože běh je krásný druh pohybu a mentální relaxace,“ dodává Aleš Barášek.

Brdský běžecký pohár 2025 startuje v Oseku v sobotu 11. ledna - v 9.00 vyběhají děti, v 10.15 dospělí.

■ Lukáš Rozmajzl
Brdský běžecký pohár

V důchodu se konečně věnuji tomu, čemu jsem za totality nemohl

Příbramský rodák Miloslav Hadač prožil dětství v době, kdy samostatné Československo neexistovalo. Vzpomínal na dramatický konec války, kdy přišel o blízkého člena rodiny, nepříjemná 50. léta i těžkou normalizační deku, která visela nad společností. Považuje za štěstí, že i v dobách komunistické totality mohl dělat to, co ho bavilo a baví dodnes.

Miloslav Hadač, nedatováno. Zdroj (3×): Post Bellum

Narodil se v Příbrami v říjnu 1939 a se dvěma bratry vyrůstal na statku pod Padákem v místě zvaném Pohodnice. Rodina obhospodařovala asi 20 hektarů polí v okolí Příbrami a všichni synové byli odmala zvyklí na statku pomáhat. Za války se jim díky vlastnímu hospodářství dařilo celkem dobře, naopak lidé ve městě, závislí na potravinových lístcích, byli rádi, když jim mohli jít vypomoci a dostali za to něco k jídlu. Třeba i kousek načerno poraženého prasete, se kterým pak bylo třeba vyhnout se německým vojákům, kteří hlídali silnice, a do města se vracet lesem.

Miloslav Hadač na vojně u letectva, v horní řadě druhý zleva.

Tatínek nepomáhal jen spoluobčanům, ale tajně také partyzánům, kteří se ukryvali v okolních lesích. O tom se doma ale nemluvalo. Vzpomíná si, jak ho jako kluka na kraji města u kováře Randy fascinoval tank, kterému svařoval pásy.

CHLAP Z DOMOBRANY POZNAL NAŠEHO JOHANA PŘÍLIŠ POZDĚ

Když spojenci v neděli 29. dubna 1945 shodili bomby na Milín, zničilo to i dům Miloslavových prarodičů. Ti se nastěhovali k nim na statek, ale už za pár dní celá rodina odešla ze strachu před Němci, kteří se stahovali z Příbrami a mířili do amerického zajetí, k Havlírkům do nedalekého Fialova mlýna. „Bydleli jsme na samotě, kolem les, situace posledních válečných dnů byla dost chaotická, tak jsme se báli, co by se mohlo stát,“ vzpomíná na květnové události Miloslav Hadač. Na hospodářství ale nechali všechno, včetně zvířat. O dobytek měli největší strach. Až do rána platil zákaz vycházení a stanné právo, ale přesto se rodiče, babička a jejich čeledín Johan vydali za úsvitu zpátky domů. Johan byl starší pán, špatně viděl i slyšel, a tak když se skupinu na poli nedaleko domu snažil křikem zastavit ruský voják s členem domobrany, nevšiml si jich. „Rodiče i babička se snažili rychle utéct do lesa, ale Johan šel pořád dál a když nereagoval na jejich volání, zastřelili ho. Až když přišli blíž, tak si ten z domobrany uvědomil, že Johana znal, ale to už bylo pozdě. Je pochován na hřbitově v Příbrami,“ vypráví pan Hadač.

ZA TATÍNKEM CHODILI ESTĚBÁCI

Radost z konce války rychle vystřídala pachutí z nástupu komunistů k moci. Rodina začala být tlačena ke vstupu do JZD, i když se kolektivizace původně menších zemědělců týkat neměla. Tatínek návštěvám újezdních tajemníků na motorkách dlouho odolával, v 50. letech ho kvůli tomu doma nejednou navštívila Státní bezpečnost. Mnoho jeho kamarádů zemědělců se z nátlaku soudruhů nervově zhroutilo, nebo si dokonce sáhli na život.

Pamětník začal v roce 1945 chodit do chlapecké školy do Příbrami na Příkopy, kvůli kulacnému původu mu byla zapovězena střední škola. Problémy měl i vlivem toho, že odmítl vstoupit do Pionýra. „Hodně ale záleželo na učitelích, jestli to byli zapálení komunisté, nebo toho režimu měli plné zuby,“ přibližuje Miloslav Hadač. Na Uranových dolech se vyučil strojním zámečníkem a v dílnách se staral o údržbu důlních strojů, nakladačů nebo vrtacích souprav. Dvouletou vojenskou službu absolvoval jako motorář u vojenského letectva. V roce 1962 se oženil a s manželkou vychoval dceru a syna.

V 60. letech přešel z dílen Uranových dolů do bývalé Weilovny, kde se původně vyráběly

růžence, medailonky a další poutní zboží a od 70. let zde probíhala výroba laboratorních přístrojů a termoregulační techniky.

Statek na Pohodnici s Příbrami v pozadí.

NA OKUPANTY MĚL VZTEK

Když v srpnu 1968 vtrhla do Československa vojska Varšavské smlouvy, dělníci a havíři z Uranových dolů vstoupili do stávků. „Invaze pro mě byla překvapením. Na poli na Pohodnici jsme měli snad dvacet tanků, vojáci chodili žebrať o vodu, spali jen tak na zemi. Těch obyčejných vojáků mi bylo až líto, zároveň jsem měl na okupanty vztek,“ svěčuje se pamětník. Měl v té době malou dceru, s rodinou bydlel ve Zdaboři a pamatuje si, jak pod okny neustále jezdily obrněné transportéry a jiná vojenská technika.

V zaměstnání ho nutili ke vstupu do strany, tlaku ale vždycky odolal. Přesto dosáhl na místo vedoucího skladu zahraničního obchodu, který sídlil na dole Vojtěch. Uranové doly totiž do Sovětského svazu nevyvážely jen uran, ale i specializovaná důlní zařízení.

Po revoluci si založil firmu s tím, co uměl nejlépe: vyráběl a opravoval stroje. Provozoval ji více než dvacet let a zaměstnával kolem 90 lidí. Poté firmu prodal a začal se věnovat svým koníčkům, opravám veteránů, cestování a rodině.

Vyprávění Miloslava Hadače zaznamenali v rámci projektu Příběhy našich sousedů žáci ZŠ Březové Hory Adam Budoš, Nikola Burdová, Kateřina Černá, Tomáš Drexler, Dominik Hejhal, Daniela Škubová a Kryštof Ziopulos pod vedením učitelek Dany Poláškové a Veroniky Skalové.

■ Magdalena Sadravetzová
Post Bellum

Cestou k zaniklému brdskému tvrzišti Hengst

Od nejvyšší hory jižních Brd Třemšína (827 m) se k severu táhne zdaleka viditelný hřeben. Ten je po 2,5 kilometrech zakončen vrcholem Kobylí hlava (761 m) se zbytky hrádku či spíše tvrziště odedávna zvaného Hengst.

Hengst. Vlevo je vidět kruhový příkop, vpravo pozůstatky tvrziště.

Foto (2×): Jaroslav Hodrment

Po tvrzišti Hengst toho nezbylo mnoho. V terénu vidíme hluboký kruhový příkop, v jehož středu je dnes již jen jakýsi pahorek, kde stávala hlavní a nejspíš jediná opevněná budova. Jeho funkce je však poměrně nejasná. Možná střežil nedaleko probíhající cesty či chránil středověké sídliště, které později zaniklo. Z archeologického hlediska byl stejně jako Třemšín postižen pozdějšími dobře míněnými parkovými romantickými úpravami, a to během správy rožmitálského panství pražským arcibiskupem Salm-Salmem (1745–1810). V současné době

je místo spíše neupravené, zarostlé, bez větší možnosti přehlednout níže položenou krajinu.

Hengst, kromě hřebene spojujícího jejs Třemšínem, je ohraničen poměrně ostrými svahy, spadajícími do údolí říčky Skalice, jejíž pramenišť se rozkládá nedaleko odtud. Z hrádku musel být kdysi pěkný výhled na protější svahy Na Skalách (744 m), na Getsemanku, Míšovskou skálu či vrchol Nad Maráskem (801 m) a pochopitelně také na níže probíhající cesty a východně pak také na Rožmitál pod Třemšínem.

Sejdeme-li z Hengstu dolů zalesněným severním svahem, ještě před zmíněnou říčkou nalezneme osamocené, divoký a rozeklaný skalní útvar zvaný Čertovo vřetenno. Romantické skalisko, pokryté mechem, opravdu svým tvarem vzdáleně připomíná tkalcovské vřetenno.

Na Hengst nejspíše vyrazíme po zelené z nedalekých Hutí pod Třemšínem. Na rozcestí Chynská hájovna se napojíme na žlutou, která nás dovede na rozcestí Spálená bouda. Zde se žlutá spojuje s Brdskou hřebenovkou (ta je v terénu označena rozcestníky) a dovede nás k přírodní rezervaci Na Skalách (23 ha). Rezervace tu slouží k ochraně přirozených lesních

Výlet v kostce

Oblast: Brdy

GPS start: Hutě pod Třemšínem
49.5923369N, 13.8062444E

Trasa: Hutě pod Třemšínem - Hengst
mapy.cz/s/navagupoba

Vzdálenost: 9,6 km

Typ: pro pěší a horská kola

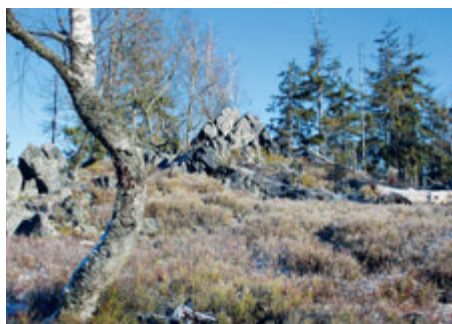
Náročnost: střední

Značení: zelená a žlutá

Zajímavosti: přírodní rezervace Na Skalách

porostů a jejich květeny a stojí za to si ji projít. Vrátime se na žlutou a kolem lovecké boudy Roubenky vystoupáme až k tvrzišti Hengst. Žlutá (Brdská hřebenovka) odtud pokračuje přes Hřebence a Křemel na Třemšín.

■ Jaroslav Hodrment

Přírodní rezervace Na Skalách

Příběhy z Březového vrchu XI.: hormistr Jiří Tomáš Pusch

V červenci 1704 zemřel hormistr Jakub Bittner. Začátkem příštího roku předložil magistrát české komoře žádost, aby mohl úřad hormistra vzhledem ke skromnému dolování a výnosu stříbrných hor zastávat některý z příbramských měšťanů. Za ušetřený hormistrovský plat chtěla obec zaměstnat další dva až tři horníky.

Původně Puschův dům po první velké přestavbě. Nejstarší známé foto.

Zdroj: Jitka Novotná

Česká komora však ustanovila příbramským hormistrem s ročním platem 150 zlatých německy mluvícího malostranského měšťana Jiřího Tomáše Pusche (* asi 1662), dosavadního správce rožmitálského arcibiskupského statku, jeho železáren a vysokých pecí. Hormistrovskou přísahu složil koncem ledna 1705. Pracovalo se jen na štole Matky Boží u Svaté Hory, ale Pusch už nechal stavět kavnu a znovu otevřené, ale starého dolu Nové léto jinak Novoročního „pod Březovým vrchem“, v němž se začalo dolovat příštího roku. Dnes je zasypaný v severní části odvalu dolu Anna.

Postup prací záležel hlavně na tom, kolik peněz se vybralo na cupusech a kolik jich hormistr dostal od místního výběrčího na dani z piva a vína. Na dolování se mělo ročně z tácu vynakládat nejméně 144 zl., magistrát se zavázal ještě k příplatku 100-150 zl. Od června 1690 byl výběrčím tácu voskář, solní a kontribuční úředník a radní Filip Václav Wiesser, od července 1706 i primátor města.

DŮLEŽITÉ ZDROJE PŘÍJMU

Roku 1698 se ze sudu (asi 255 l) piva prodávaného po začátku 18. století za 9 zl. 30 kr. platil tácu ve výši 1 zlatý 18 krejcarů. Podle účtů z let 1710-1712 dosahoval roční výstav kolem 1200 sudů, asi 3082 hl piva. V jedné várce bylo 21 3/4 sudu. Pivo bylo vedle železáren druhým nejdůležitějším zdrojem městských příjmů.

V roce 1705 činily celkové výdaje na dolování včetně platů dvou horníků 204 zl. 18 kr. V roce

1706 pracoval jeden horník se dvěma hašplíři a celkové výdaje dosáhly 251 zl. 8 kr. V roce 1707 měl každý ze čtyř horníků týdenní plat 1 zl. 10 kr. Půl roku pracovali i dva hašplíři, půl roku tři, každý dostával týdenní mzdu 1 zl. Po 23 dnů čerpali vodu dva nádeníci za denní mzdu 6 kr., tedy půl zlatého týdně. Na stavbě nové kavny u Matkobožské štole pracoval zedník, který tam dělal kamna, truhlář vyrobil okenní rám a sklenář okno. Celkové náklady včetně veškerého materiálu dosáhly 458 zl. 26 kr.

Nový král Josef I. byl reformátor. Pro povznesení hornictví, které řídil nejvyšší mincmistr a hormistr Petr František hrabě Kokořovec z Kokořova, jmenoval 9. června 1707 dosavadního adjunkta správce vrchního horního úřadu v Jáchymově Jana Františka Lauera vrchním inspektorem horních měst a dolování v Českém království a zároveň správcem vrchního horního úřadu v Jáchymově, s platem 800 zl. ročně. Lauer prý získal potřebné znalosti od svého zkušeneho otce, ale hlavně půjčil Josefovi I. 20 000 zl. Sekretář české komory Jan Kryštof Bořek z Dohalic si ale už roku 1708 zapsal, že nejvyšší mincmistr ani vrchní inspektor hornictví nerozumějí a jsou i jinak neschopní.

Hormistr Pusch koupil v srpnu 1708 v Příbrami od radního Václava Lorence za 200 zl. domek se zahradou za arcibiskupským zámekem, a ještě toho roku k němu dostal od magistrátu pivní várku, protože „prý na tomto domku kdysi bývala“. Od Josefa Mohelnic-

kého přikoupil hormistr okolní pozemky s domem a nechal si tam pro svou rodinu postavit nový dům. Tak vzniklo jedno z největších příbramských hospodářství Na Příkopech čp. 105/I, dnes stavební úřad.

HOMEČEK SE ZAHŘÁDKOU ZA 53 ZLATÝCH

Oficiálním pomocníkem hormistra Pusche se 10. září 1708 stal Matěj Alis (děd známého hormistra J. A. Alise), dosavadní šichtmistr příbramských železných hutí, a to jako šichtmistr stříbrných hor. Když se na přelomu října a listopadu objevovalo v Novoročním dole stále víc a víc důlních vod, rozhodl se hormistr se šichtmistrem v týdnu od 10. do 17. listopadu hloubit novou šachtu nad dolem Nové léto, aby se „nadále mohly hnát štole pod Novým létem a celým Březovým vrchem“. To je počátek dědičné odvodňovací štole, která se razila tak, aby ústila nad Podměstským rybníkem čili Dolejší Oborou. Později se jí začalo říkat štole Cisaře Karla čili Císařská (Karel VI. byl zvolen císařem v říjnu 1711). My ji známe pod názvem Karlo-Boromejská a svému účelu slouží dodnes. U horního závodu pracovali tehdy tři havíři a tři hašplíři a najímáno bylo od tří do pěti nádeníků. Na podzim 1708 přijel inspektor Lauer na vizi-taci a stanovil nové mzdy: štajgr měl týdně 1 zl. 15 kr., horník 1 zl. 10 kr. a hašplíř 48 kr. (domeček se zahrádkou na Březovém vrchu se tehdy prodával za 53 zl.). Celkem se roku 1708 na dolování vynaložilo přes 594 zl. a práce na uvedených dílech probíhaly i v následujících letech.

Začátkem roku 1710 onemocněl a v říjnu zemřel primátor a výběrčí ordinárního tácu Filip Václav Wiesser. Ordinární tácu od března vybíral jeho syn, zlatník Severin Wiesser, jehož kauci 500 zl. pojistil na svých pozemcích jeho švagr Matěj Alis. Na jaře 1711 se začalo dolovat na staré fundgrubě Naší milé Paní na Březovém vrchu, celkem v dolech pracovalo 12 až 14 horníků.

V dubnu 1712 se stal primátorem a administrátorem obecního hospodářství krejčí Václav Tomáš Lorenc. Snažil se umořovat obecní dluhy dosahující už částky přes 9000 zl. a zároveň čelit rostoucím nákladům na vojsko. Od října 1713 se Příbram musela vypořádat s rok trvajícím morovou epidemií. Po městě se začaly šířit zprávy o Lorencově benevolenci při vymáhání pohledávek od měšťanů a pomalém splacení obecních dluhů, a dostaly se i k nadřazeným úřadům.

Hormistr Jiří Tomáš Pusch vzal tehdy na prohlídku stříbrných dolů dva obecní starší, kteří pak na radnici potvrdili, že by se v nich mohlo najít mnoho stříbra. Magistrát poslal žádost o podporu dolů nejvyššímu mincmistrovi Františku Karlovi hraběti z Pöttingu a vyslal primá-

Pivo bylo vedle železárny druhým nejdůležitějším zdrojem městských příjmů.

”

tora Lorence a jednoho radního za hormistrem Puschem se zprávou, že obec má v úmyslu se na dolování finančně podílet a koupit jednu nabízenou šichtu kukusů od březohorského těžářstva.

NEVYSEDÁVAT A NEUPÍJET

V říjnu 1714 si radní předvolali obecního sládka a oznámili mu, že se z každé várky bude jedna čtvrtce piva z dolívky odebrat a peníze z jejího prodeje se využijí na dolování. Zakázali mu nalévat pivo do příliš velkých džbánů, které k němu lidé pro pivo posílali, aby jim nedával víc, než měl, a nechávat lidi v pivovaru vyseďávat a upíjet z obecního piva. Na rozvoj stříbrných dolů magistrát ještě přenechal dvě čtvrtce piva, která se dosud stáčela místo deputátních patok primátorovi a důchodnímu. Při ceně 48 krejcarů za toto pivo se z 60 várek mohlo získat 237 zl. ročně.

V listopadu požádal magistrát nejvyššího mincmistra znovu o přimluvu, aby česká komora dovolila kukusy koupit. Mincmistr prostřednictvím hormistra Pusche magistrátu vzkázal, aby za ním primátor Václav Lorenc a radní Martin Hutter přijeli do Prahy a otázku kukusů s ním projednali ústně. Obec se 48 kukusů za 135 zlatých a 36 krejcarů ujala 21. ledna 1715.

Inspektor horních měst Jan František Lauer ale v té době už spřádal plán, jak Václava Lorence sesadit z jeho úřadů. Pomáhal mu hormistr Jiří Tomáš Pusch, který se v červnu 1714 odmítl stát regulérním příbramským měšťanem, což bylo nutné, aby magistrát mohl přijmout jeho dům jako záruku za kauci jeho zetě Petra Jakuba Rubrici, který se měl stát novým kontribučním úředníkem a taky byl cizím měšťanem. Hormistr

požádal v září o lhůtu šesti týdnů, ale ani pak o vykonání přísahy věrnosti nestál, a tak magistrát začátkem listopadu nařídil, že se hned po uplynutí lhůty pověsí na hormistrův dům dražební cedule. Po 6. prosinci 1714 si magistrát hormistra kvůli přijetí městského práva ještě jednou předvolal. Pusch argumentoval, že je měšťanem královského Menšího Města pražského a že se v královském horním městě Příbrami bez přijetí městského práva může usadit i každý obyčejný horník. Tvrdil, že si to ještě rozmyslí.

PŘESLECHNUTÍ PÍSAŘE

Dne 13. prosince 1714 přišlo rozhodnutí české komory, že primátor Lorenc bude suspendován z úřadu administrátora obecního hospodářství, který převezme hormistr Pusch. Překvapený primátor se dvěma členy magistrátu vyhledal právníka, který mu po dohodě s ostatními představiteli městské samosprávy sestavil supliku. Stálo v ní, že dekret komory o předání hospodářské administrace hormistrovi Puschovi je napsán německy, čemuž magistrát dostatečně nerozumí, a proto žádal o tři dny na jeho překlad. A že hormistr bude zmocněn potvrzovat všechny hospodářské dokumenty, z čehož vyplyne porušení privilegií příbramské obce.

Všichni radní, rychtář, obecní starší a další úředníci supliku potvrdili podpisem s tím, že „v tom všem *chtějí žít a umřít*“. Česká komora ji prohlásila za vzpouru a pohrozila trestem, a tak se všichni kromě primátora Lorence podepsali na omluvný list, že slova ohledně smrti byla do supliky zapsána přeslechnutím písaře, že se na to nikdo nepamatuje a že měšťané podepsaní na suplice nebyli při jejím sepsání přítomni. Hormistr Pusch se úřadu administrátora obecního hospodářství ujal a dožadoval se předání všech městských písemností. Primátor Lorenc se ale rozhodl, že mu bez boje neustoupí.

(Pokračování příště).

■ **Věra Smolová**

SOA v Praze - SOKA Příbram

KALENDÁRIUM

1. ledna 1905

Od 1. ledna se v době splavnosti řek poskytovala plavcům vorů, kteří cestovali zpět domů nebo do místa svého zaměstnání, sleva na jízdném státních drah. Za jízdu ve třetí třídě osobních vlaků zaplatili poloviční cenu lístku třetí třídy rychlíku.

7. ledna 1895

Ministerským výnosem ze 7. ledna 1895 získala Báňská akademie statut vysoké školy.

11. ledna 1885

Společenstvo smíšených řemesel v Příbrami konalo svou ustavující schůzi. Prozatímním předsedou byl zvolen cukrář František Bohumil Frýba a prozatímním jednatelem hodinář Alfred Fiedler. Na schůzi byla přečtena osnova stanov a s nepatrnými změnami byla odsouhlasena a doporučena k zaslání ke schválení.

18. ledna 1945

Po páté hodině ranní obklíčila skupina příslušníků německé tajné státní policie posílená oddílem SS domek Vítovských na Nové Hospodě, kde se skrýval partyzán Sergej Pavlovič Vezděněv. Byl zatčen a s ním i František Vítovský, jeho žena Anna a syn Josef.

19. ledna 1915

Řeznický pomocník utrpěl těžký úraz při zpracování masa strojem. Neopatrně vstrčil pravou ruku do řezacího stroje. Tři prsty byly těžce zraněny. Po ošetření MUDr. Reytem z Baugartenů byl převezen do domácího ošetření.

20. ledna 1875

Na dole Anna byl zraněn perkář (zakladač) kusem utřené skály, která ho zasáhla do hlavy.

22. ledna 1645

Císař Ferdinand III. při své cestě do Prahy navštívil Svatou Horu.

28. ledna 1925

Tři školáci dováděli na ledu na rybníku Obora a probořil se pod nimi led. Všechny tři děti zachránili blízko pracující ledaři. Nejmladší ze školáků byl z vody vytažen v bezvědomí. Naštěstí se příhoda obešla bez ztráty na životech nebo vážných zdravotních následků.

31. ledna 1935

Kolem třetí hodiny odpoledne vznikl v nádvorním traktu firmy Kafka požár. Od rozžhavených kamen se vznítila postranní stěna. Na místo vyjeli hasiči a po dvou hodinách se jim podařilo požár uhasit.

■ **Tereza Pruchová**

Státní oblastní archiv v Praze - Státní okresní archiv Příbram

Původně Puschův dvůr č. p. 105/I na Příkopech už s přístavbami.

Zdroj: SOKA Příbram

NA ZÁVĚR

Prostory města k nájmu a prodeji

- 1) nájem prostor o celkové výměře cca 76 m² budovy č. p. 537, ulice Bratří Čapků v Příbrami VII, která je součástí pozemku p. č. st. 1165 v k. ú. Březové Hory;
- 2) nájem prostor o celkové výměře 20,93 m² v 1. podzemním podlaží budovy č. p. 163, ul. Dlouhá v Příbrami III, která je součástí pozemku p. č. 440, vše v k. ú. Příbram;
- 3) nájem prostor o celkové výměře 341,40 m² v budově č. p. 48 v Příbrami VIII, která je součástí pozemku p. č. 4239/10, zastavěná plocha a nádvoří, to vše v k. ú. Příbram;
- 4) nájem místnosti o celkové výměře 14 m² v 1. podzemním podlaží vlevo v budově bez č. p./č. e., stavbě občanského vybavení, která je součástí pozemku parc. č. st. 573/2 v k. ú. Březové Hory a nachází se ve 2. pavilonu v levé části areálu v Příbrami VII, Žežická ul. č. p. 193;

- 5) prodej objektu o celkové výměře 3179 m², rodinný dům Trhové Dušníky č. p. 111, který je součástí pozemku p. č. 48/1, zastavěná plocha a nádvoří, vše v k. ú. Trhové Dušníky.

Vývěsní plochy k pronájmu:

vývěsní skříňka, umístěná v Riegrově ulici v Příbrami I, na pozemku p. č. 648/19 v k. ú. Příbram.

Více informací na úřední desce (elektronicky: edeska.pribram.eu/eDeska).

Město dále nabízí ke krátkodobému pronájmu:

- 1) jednací sál, nám. T. G. Masaryka 121, Příbram I, nájemné činí 1300 korun za akce do 1 hodiny včetně, každá další i započatá hodina 200 korun. Cena za úklid je 850 korun. Ceny jsou včetně DPH;

- 2) jednací místnost ve 2. nadzemním podlaží vlevo ve 2. pavilonu v levé části areálu v Příbrami VII, Žežická 193, nájemné činí 185 Kč za každou i započatou hodinu. Cena je včetně DPH.

Bližší informace poskytnete Jana Vašková (Odbor správy majetku) E: jana.vaskova@pribram.eu, T: 318 402 521.

Petice za setrvání redemptoristů na Svaté Hoře

Redemptoristé, kteří 123 let spravovali Svatou Horu, mají toto poutní místo opustit. Pokud chcete podpořit jejich setrvání, lze se připojit k občanské petiční iniciativě nazvané Za setrvání kongregace Redemptoristů na Svaté Hoře v Příbrami. V dokumentu se mj. uvádí: „*Žádáme, aby vedení kongregace přehodnotilo své rozhodnutí opustit po 123 letech Svatou Horu, neboť je tento řeholní řád s tak významným poutním místem, jakým Svatá Hora je, neodmyslitelně historicky spjatý.*“

Petici je k podepsání online na webu e-petice.cz (přímý odkaz po naskenování QR kódu) nebo osobně v infocentru města v Pražské ulici.

■ sdb

POMUCKY REA, PPE, SIPA, DAHOME, HOKUSAI	ANGL. ŽELEZO	SPOUJKA	1 DÍL TAJENKY	◆	KILOMETR	ČESKÁ POLITICKÁ STRANA	CITOSL. TUKNUTI ZOBÁKEM	BEZ-PRACNÍ DUCHOD	◆	ZN. RUBIDIA	ZNAK RODU	3 DÍL TAJENKY	STÁT SE ŽIVĚJŠÍM	KROKOVÁ DCERA
ANGL. HOSTINEC				KOKRŠPANEL					REPTÁNÍ					
ODRŮDA BRAMBOR				NEVY-RAZNÉ SPZ TRUTNOVA					BROŽ (ZÁST) BICI HUDEBNÍ NASTROJ					
OVOCE (NĚM.)					ANGL. PISEŇ 4 PLANETA SLENEČNÍ SOUSTAVY				NESPAT SUDÁNSKÉ POHOŘÍ					
NOVINKA					V TU CHVÍLI ČESKÝ BÁSNÍK				STOVKY FRANCOUZSKY DÁMA					
◆	DUMASŮV MUŠKETÝR	MOHAMEDÁNSKÝ BŮH SPEČ (HOVOR)					KLADNÁ ELEKTRODA BYVALÝ NČZY BENINU						ALENČIN	MLADÉ KRÁVY
NAHÝ LIDSKÝ MODEL				POKOLENÍ				RUČNÍ ZBRÁN PODĚKOVÁNÍ						
TVOJE				NEJSPIŠ INIC. VIVALDIHO				STROJENÉ JAPONSKÝ MALÍR A GRAFIK						
CITO-SLOVCE SMÍCHU					ZIMNÍ POKRÝVKA JMÉNO PSA				MUŽSKÉ JMÉNO (ZZ.5) PSOVITĚ ŠELMY					
MĚKKÉ KOVY					NÁDOBA U STUDNY OHONY				UMINĚNÝ ZÁPOR ZN. ASTATU					
SPZ STRAKONIC			DRUH IZOLAČNÍ HMOTY	POVRCHOVÝ DÍL VSUNUTI				CITO-SLOVCE KLAPOTU					BŘEVNO	ANGL. DO
◆	ANGL. ZKR. PRO OSOBNÍ OCHRANĚ POMUCKY	SVÍČKA ANGL. KRYSA						PROJEVITI ÚCTU ÚŘAD (ZÁST.)						
2 DÍL TAJENKY							PŘÍBLIŽNĚ EINSTEINOVY INICIÁLY						SPOLKOVÁ REPUBLIKA NĚMECKO SNÍŽENÝ TON	
POKRM (DĚTSKÝ)					OPOUŠTĚNÁ				TRNOVNÍK					
PLYNNÝ UHLOVODÍK					SNĚŽNÝ MUZ				NÁS BÁJNÝ KNIŽE					

Vážený čtenáři, přinášíme vám pranostiku na leden. Tajenka ze zpravodaje 12/2024: O svatém Mikuláši snížek často praší. Knihu vyhrává Irena Lázníčková. Kniha je připravena v redakci k vyzvednutí.

Vyluštěnou tajenku můžete poslat e-mailem na adresu: kahan@pribram.eu. Čtenář/ka, jehož/jejíž správně vyluštěná tajenka bude doručena jako 13. v pořadí, od nás dostane pěknou knihu.

MĚSTO

6. 1. 15.00 Tříkrálový průvod

NÁM. T. G. MASARYKA 121

22. 1. 16.00 Zasedání ZM Příbram

DIVADLO A. DVOŘÁKA – VELKÁ SCÉNA

9. 1. 19.00 Cavewoman
 10. 1. 19.00 Shirley Valentine
 11. 1. 19.30 Totální neznámo (KLDR)
 14. 1. 19.00 Štěstí
 15. 1. 19.00 Mrzák inishmaanský
 16. 1. 19.00 Pod sněhem
 17. 1. 16.00 Jak zamést vraždu
 19. 1. 17.00 Divadelní únikovka
 19. 1. 18.00 Divadelní únikovka
 19. 1. 19.00 Divadelní únikovka
 19. 1. 20.00 Divadelní únikovka
 20. 1. 19.00 K.T.O. – písničky zlaté éry – vzpomínka na Waldemara Matušku
 21. 1. 17.00 Válka s mlouky
 22. 1. 16.30 Zimní koncert hudebních tříd ZŠ 28. října
 27. 1. 17.00 Paní Zima
 28. 1. 19.00 Nebezpečné vztahy
 29. 1. 19.00 Prague Cello Quartet
 30. 1. 16.00 Jak zamést vraždu
 31. 1. 19.00 Past na myši

DIVADLO A. DVOŘÁKA – ESTRÁDNÍ SÁL

10. 1. 19.00 Maturitní ples ISS a VOŠ Příbram
 11. 1. 19.00 Maturitní ples SZŠ a VOŠ Příbram
 15. 1. 18.00 Hvězdná talkshow s Emmou a Dejvem
 17. 1. 19.00 Maturitní ples SPŠ a VOŠ Příbram
 18. 1. 20.00 Myslivecký ples
 24. 1. 19.00 Maturitní ples SPŠ a VOŠ Příbram
 25. 1. 20.00 Divadelní ples
 1. 2. 20.00 Rybářský ples

DIVADLO A. DVOŘÁKA – D-KLUB

11. 1. 10.30 Africké dobrodružství
 11. 1. 14.30 Mindset šťastného poutníka
 11. 1. 18.00 Noční život v Asii
 12. 1. 10.30 Balkán
 12. 1. 14.30 Jemen a Sokotra
 12. 1. 18.00 Sever proti jihu Škodou 100
 24. 1. 19.00 Kavárna U Nulté hodiny s Tomášem Töpfrem

DIVADLO A. DVOŘÁKA – FOYER

11. 1. 13.00 Stopem se psem v Asii
 11. 1. 16.30 Jedlíci na cestách – Japonsko
 12. 1. 13.00 Grónsko: komár s mrazem...
 12. 1. 16.30 Kuba na koloběžkách

DIVADLO A. DVOŘÁKA – KINO

4. 1. 16.00 Odvážná Vaiana 2
 4. 1. 19.00 Nosferatu
 5. 1. 16.00 Kayara a tajemné město Inků
 7. 1. 16.00 Vlny
 9. 1. 19.00 Maria
 10. 1. 17.00 Hokus pokus Diplodokus
 10. 1. 20.00 Nosferatu
 11. 1. 16.00 Mufasa: Lví král – 3D
 11. 1. 19.00 V dobrém i zlém
 12. 1. 16.00 Woodwalkers: Caragova proměna
 16. 1. 19.00 Nikdo mě nemá rád
 17. 1. 17.00 Ježek Sonic 3
 17. 1. 20.00 V dobrém i zlém
 18. 1. 16.00 Odvážná Vaiana 2 – 3D
 18. 1. 19.00 Já a můj terapeut
 19. 1. 16.00 Hokus pokus Diplodokus

SVATÁ HORA

1. 1. 14.00 Zpívání u jesliček
 5. 1. 17.00 Tříkrálový koncert Matice Svatohorské
 11. 1. 15.00 Malé filmové exercie
 15. 1. 17.30 Příběhy ze svatohorských ambít II: Lidé a místa ze 100 milostí Panny Marie Svatohorské – přednáška Věry Smolové
 21. 1. 12.00 výročí povýšení Svaté Hory na baziliku minor

KNIHOVNA JANA DRDY

13. 1. 16.30 Setkání genealogů
 14. 1. 17.00 Dějiny umění: Mezoamerika. Přednáška Jany Froňkové
 20. 1. 17.00 Knihovnický kvíz. Pro každého, kdo chce hrát
 21. 1. 18.00 Michaela Klevisová. Beseda se spisovatelkou
 23. 1. 8.30 Brain & Breakfast. Inspirativní snídane v Křižáku
 28. 1. 8.30 a 10.00 BookStart: Smolný den
 29. 1. 18.30 Psaní mi za rukou běhá jako pes. Setkání s básníkem Miroslavem Olšovským

GALERIE FRANTIŠKA DRTIKOLA

Výstava: Václav Jirásek: Industria remastered (do 16. 2.)

ZUŠ PŘÍBRAM I

20. 1. 17.00 Rodinná pouta – koncert žáků ZUŠ a jejich rodinných příslušníků

NOVÝ RYBNÍK

Do 12. 1. 16.00–21.00 Světelný park Světla vyprávějí

SENIOR POINT PŘÍBRAM

1. 1. Novoroční výstup na Vojnu
 6. 1. Informační schůzka
 7. 1. Turnaj v bowlingu
 9. 1. Právní poradna
 14. 1. Exkurze do závodu Coca Cola Praha
 14. 1. Turnaj v šipkách
 14. 1. Společná návštěva kina
 15. 1. Výlet do Prahy: Prohlídka Klementina
 21. 1. Turnaj v bowlingu
 21. 1. Promítání: Stranov
 27. 1. Informační schůzka

FIT SENIOR PŘÍBRAM

3. 1. 10.00 Zpívání s kytarou
 3. 1. 17.00 Thajsko: přednáška J. Hotového
 7. 1. 9.30 Klub Makovička
 7. 1. 14.15 Setkání pletářek
 9. 1. 9.00 a 10.00 Angličtina s Jiřkou – zahájení kurzu
 9. 1. 18.00 Svépomocná skupina pro pečující
 10. 1. 10.00 Taneční terapie
 10. 1. 15.30 Výuka hry na ukulele - zahájení II. kurzu
 13. 1. 10.00 Parkinson klub
 14. 1. 13.00 AJ pro věčné začátečníky – zahájení kurzu
 14. 1. 16.00 Přednáška: Starostové Příbrami – 1. republika
 15. 1. 13.00 a 14.00 Italská – zahájení kurzů
 15. 1. 15.15 Šachový klub
 16. 1. 11.15 Logopedie pro parkinsoniky
 17. 1. 10.00 Zpívání s kytarou
 17. 1. 16.30 Dobře naladěná skupina
 19. 1. 14.00 Komentovaná vycházka: Ryneček nový a starý, sraz před budovou soudu
 21. 1. 9.30 Klub Makovička
 21. 1. 14.15 Setkání pletářek
 22. 1. 10.00 Tvoření: domácí krém na ruce

24. 1. 10.00 Taneční terapie
 27. 1. 10.00 Parkinson klub
 29. 1. 15.15 Šachový klub
 31. 1. 16.30 Dobře naladěná skupina

PBBOWLING KLUB

18. 1. Soukromý pozemek, Zaseklý stroje

SOKOLOVNA PŘÍBRAM

11. 1. Ples Kovohutí
 17. 1. Maturitní ples SZŠ
 18. 1. Ples příbramských horníků a hutníků
 31. 1. Maturitní ples ISS

SPORTOVNÍ HALA – VOLEJBAL

18. 1. 17.00 Trox Příbram – Fatra Zlín

ZIMNÍ STADION

8. 1. 18.30 HC Příbram – IHC Králové Písek
 11. 1. 17.00 HC Příbram – TJ HC Řisuty
 22. 1. 18.30 HC Příbram – SK Kadaň
 25. 1. Extraliga žen: HC Příbram – HC Roudnice n. Labem
 29. 1. 18.30 HC Příbram – HC Děčín

DNY OTEVŘENÝCH DVEŘÍ

Gymnázium Příbram	18. 1.	8.00–12.00
OA a VOŠ Příbram	18. 1.	9.00–12.00
SPŠ a VOŠ Příbram	9. 1.	15.30–17.00
SZŠ a VOŠ Příbram	4. 2.	14.00–17.00
Den zdravotnické školy		
Waldorfská škola	8. 1.	14.00–17.00
SOU Dubno	11. 1.	9.00–12.00

inzerce

K čemu slouží piktogramy pod články

Načtený text najdete k poslechu na kahan.pribram.eu.

Článek se objeví na Facebooku města, kde můžete o tématu diskutovat.

Redakční materiál je publikován na kahan.pribram.eu.

CHCETE BÝT INFORMOVÁNÍ O DĚNÍ VE MĚSTĚ? REGISTRUJTE SE DO INFOSERVISU MĚSTA PŘÍBRAM.

Registrace on-line na infoservis.pribram.eu

PŘÍBRAM

TŘÍKRÁLOVÝ PRŮVOD

6. LEDNA 2025 • 15.00

TRASA PRŮVODU

Městský úřad Příbram (Tyršova 108) > Hailova > Jiráskovy sady
> Lázeňská > Pražská > náměstí T. G. Masaryka

v čele průvodu pojedou | průvod je uspořádán
Tři králové na živých velbloudech | na podporu Tříkrálové sbírky

MĚSTSKÉ KULTURNÍ CENTRUM PŘÍBRAM

